

WIADOMOŚCI UNIwersYTECKIE

MIESIĘCZNIK UNIwersYTETU MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ - NR 4(154) ♦ ROK 19 ♦ KWIECIEŃ 2009

3 marca 2009 r.

- Prorektor **Ryszard Dębicki** uczestniczył w spotkaniu konsorcjum ECO-TECH-COMPLEX.

4 marca 2009 r.

- Prorektor **Stanisław Chibowski** wziął udział w zorganizowanych przez Kolegium Sztuk Pięknych w Kazimierzu Dolnym „Drzwiach otwartych”.
- Prorektor **Ryszard Dębicki** przebywał w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego oraz Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości. Wizyta miała związek z realizacją na naszej uczelni programów finansowanych przez UE.

6 marca 2009 r.

- Odbyła się promocja „Drzwi Otwarte” UMCS. Zgromadzoną młodzież klas licealnych, rodziców, nauczycieli przywitał rektor **Andrzej Dąbrowski**. W godzinach od 9 do 15 w budynku Wydziału Ekonomicznego można było odwiedzić stoiska, na których zostały zaprezentowane zasady rekrutacji i poszczególne kierunki studiów. Swoją ofertę przedstawiły także organizacje studenckie, sportowe i kul-

turalne działające na naszej uczelni. Licznie przybyli kandydaci na studia odwiedzili także poszczególne wydziały naszego uniwersytetu, ACK Chatkę Żaka oraz AOS.

- Tego samego dnia prorektor **Ryszard Szczygieł** uczestniczył w uroczystości zorganizowanej w ramach wojewódzkich obchodów 90. rocznicy powstania Policji. Spotkanie odbyło się w Galerii Malarstwa Polskiego w Muzeum Lubelskim na Zamku w Lublinie.

9 marca 2009 r.

- W Muzeum UMCS prorektor **Ryszard Szczygieł** otworzył wystawę *Wolność jest tam, gdzie są wolni Ludzie. Studencki rok 1988 w Lublinie*. Ekspozycja została przygotowana przez Biuro Edukacji Publicznej Instytutu Pamięci Narodowej.

10 marca 2009 r.

- Rektor otworzył seminarium „DBAJ O SIEBIE”, zorganizowane w ramach obchodów Dnia Kobiet. Seminarium odbyło się na Wydziale Pedagogiki i Psychologii UMCS. Celem prelekcji było zwrócenie uwagi studentek na ważny aspekt troski o własne zdrowie oraz konieczność aktywnego udziału w badaniach profilaktycznych. W seminarium wzięła udział Wojewoda Lubelski **Genowefa Tokarska**, która otoczyła imprezę patronatem honorowym.
- Prorektor **Ryszard Szczygieł** uczestniczył w uroczystościach nadania dhc na Uniwersytecie Opolskim. Zaszczytą godnością uhonorowano historyka, **prof. Henryka Samsonowicza** oraz pisarza **Wiesława Myśliwskiego**.

11 marca 2009 r.

- Rektor **Andrzej Dąbrowski** uczestniczył w konferencji prasowej organizo-

wanej z okazji uruchomienia w Lublinie Centrum Finansowo-Księgowego międzynarodowej firmy GENPACT.

- Tego samego dnia pod przewodnictwem rektora **Andrzeja Dąbrowskiego** odbyło się posiedzenie Senackiej Komisji Organizacji i Rozwoju UMCS. Dyskutowano o zmianach w strukturze organizacyjnej Wydziału Pedagogiki i Psychologii oraz Wydziału Ekonomicznego.

12 marca 2009 r.

- Rektor **Andrzej Dąbrowski** przyjął młodzież I LO im. Stanisława Staszica w Lublinie. Liceum to jest jedną z sześciu szkół średnich w Lublinie, z którą nasza uczelnia podpisała umowę o współpracy.

16 marca 2009 r.

- Rektor **Andrzej Dąbrowski** i Prorektor **Stanisław Chibowski** uczestniczyli w spotkaniu organizacyjnym dotyczącym wystawy *Wielki Zderzacz Hadronów – Jak to działa?* Wystawa będzie czynna w UMCS w dniach od 9 do 17 maja br. Ma ona na celu w przystępny i atrakcyjny sposób zaprezentować zjawiska fizyczne oraz wybrane urządzenia i przyrządy działające w Europejskiej Organizacji Badań Jądrowych (CERN).

17 marca 2009 r.

- Prorektor **Stanisław Michałowski** podjął Panią **Debrę Steigerwalt**, wicekonsula Stanów Zjednoczonych w Polsce. Pani konsul spotkała się ze studentami, przedstawiła program oferujący możliwość podróżowania i pracy w USA oraz inne programy wymiany kulturowej młodzieży. Odpowiadała na pytania zadawane przez

Konferencja prasowa zorganizowana z okazji uruchomienia w Lublinie Centrum Finansowo-Księgowego międzynarodowej firmy GENPACT

Wydawca:

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie
20-031 Lublin; pl. Marii Curie-Skłodowskiej 5

Redakcja:

Elżbieta Mulawa-Pachoł (redaktor naczelna), Maria Kopycińska-Lehun (sekretarz redakcji), Karolina Przesmycka (adiustacja techniczno-graficzna i skład), Jakub Jakubowski (sekretarz ds. graficznych), Maciej Przysucha (serwis foto)

Współpracują:

Iwona Adach, Marzena Bogusiak, Monika Gabryś, Łukasz Janicki, Jolanta Jarzyńska, Jakub Kosowski, Elżbieta Krzemińska, Elżbieta Kwiatkowska, Maria Młynarska, Monika Nowak,

Marzena Rębisz, Małgorzata Samujło, Sylwia Skotnicka, Robert Wąsiewicz, Jerzy Żywicki

Adres redakcji:

20-031 Lublin; Plac Marii Curie-Skłodowskiej 5, p. 1607
tel. (081) 537 54 82
e-mail: wiadomosci@umcs.lublin.pl
http://www.wiadomosci.umcs.lublin.pl

Projekt i łamanie: Jakub Jakubowski

Druk: Rapida s.c., 20-306 Lublin; ul. Firlejowska 32

Redakcja zastrzega sobie prawo redagowania tekstów, w tym – ich skracania. Tekstów nie zamówionych redakcja nie zwraca.

studentów, dotyczące przepisów procedury wizowej oraz wszelkich wątpliwości związanych z podróżami do Stanów Zjednoczonych.

20 marca 2009 r.

- Prorektorzy **Stanisław Michałowski** i **Ryszard Szczygiel** gościli delegację Uniwersytetu im. Łesi Ukrainki z Łucka. Spotkanie poświęcone było współpracy. Omówiono plany wspólnego projektu uniwersytetów: UMCS, Białoruskiego Państwowego Uniwersytetu Kultury i Sztuki w Mińsku oraz Uniwersytetu łuckiego przygotowywanego w ramach Programu Europejskiej Współpracy Terytorialnej Polska-Białoruś-Ukraina 2007-2013.

23 marca 2009 r.

- Rektor **Andrzej Dąbrowski** przewodniczył obradom Konwentu Godności Honorowych UMCS. Prorektor **Ryszard Dębicki** uczestniczył w konferencji *Nowoczesne technologie ICT w upowszechnianiu osiągnięć nauki*. Prorektor **Stanisław Michałowski** wraz ze studentami i pracownikami Zespołu Informacji i Promocji UMCS wzięli udział w wyjazdowym spotkaniu ze studentami Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej i Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji w Zamościu. Podczas spotkania przedstawiono ofertę edukacyjną Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej skierowaną do absolwentów studiów I stopnia.

26 marca 2009 r.

- W dniach od 26 do 27 marca br. rektor **Andrzej Dąbrowski** uczestniczył w obradach KRUP. Prorektor **Stanisław Michałowski** dokonał otwarcia konferencji *Euro coraz bliżej* organizowanej przez Koło Naukowe Ekonomistów UMCS, Narodowy Bank Polski Oddział Okręgowy w Lublinie oraz Wydział Ekonomiczny UMCS.

27 marca 2009 r.

- Prorektor **Ryszard Dębicki** uczestniczył w spotkaniu zorganizowanym przez Regionalny Punkt Kontaktowy Programów Badawczych UE (RPK). Na spotkaniu przekazano informacje dotyczące współpracy RPK z lubelskimi uczelniami wyższymi, zakresu pomocy oferowanej naukowcom starającym się o granty europejskie.

30 marca 2009 r.

- Rektor **Andrzej Dąbrowski** oraz prorektorzy **Stanisław Chibowski** i **Ryszard Dębicki** podpisali umowę o współpracy z Zakładami Azotowymi „Puławy” S.A. Dotyczyć ona będzie organizacji i prowadzenia przez UMCS studiów podyplomowych dla pracowników Zakładów Azotowych „Puławy” S.A., organizowania praktyk studenckich dla studentów studiów dziennych i zaocznych. Poza współpracą obejmującą sprawy kształcenia porozumienie dotyczy także prac nad zagospodarowaniem osadu azotanu magnezu.
- Prorektor **Ryszard Dębicki** podpisał umowę z Fundacją Rozwoju Lubelszczyzny.
- W dniach 30 i 31 marca br. prorektor **Ryszard Dębicki** uczestniczył w sesji sprawozdawczej Instytutu V Wydziału PAN oraz sieci naukowej AGROGAS, która odbyła się w Instytucie Agrofizyki PAN w Lublinie.

POSIEDZENIE 25 LUTEGO 2009 R.

W porządku obrad Senatu znalazły się sprawy dotyczące m. in. prowizorium budżetowego na rok 2009, przekazywania uchwał rad wydziału, wyborów uzupełniających do Senatu, rekrutacji na I rok studiów w roku akademickim 2009/2010, zbycia nieruchomości, a także sprawy bieżące.

W trakcie posiedzenia, senatorowie dyskutowali na temat prowizorium budżetowego na rok 2009. Senat po zapoznaniu się ze stanowiskiem Senackiej Komisji Budżetu i Finansów postanowił przyjąć do realizacji diskutowane prowizorium budżetowe na rok 2009.

W dalszej części obrad Senat podjął uchwałę w sprawie obowiązku przekazywania uchwał rady wydziału, a także podjął decyzję o przeprowadzeniu wyborów uzupełniających do Senatu w grupie pracowników administracji i obsługi w terminie do 31 marca 2009 roku.

Ponadto Senat podjął uchwały w następujących sprawach: zmiany Uchwały Nr XXI 25.3/08 Senatu UMCS z dnia 30 kwietnia 2008 r. w sprawie rekrutacji na I rok studiów w roku akademickim 2009/2010; wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości w pobliżu ulicy Felin oraz przyjęcia *Programu rozwoju dydaktyki i badań naukowych Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej na Wydziałach Chemii, Biologii i Nauk o Ziemi oraz Matematyki, Fizyki i Informatyki w oparciu o rozwijaną w projekcie infrastrukturę*.

POSIEDZENIE 25 MARCA 2009 R.

W porządku obrad Senatu znalazły się sprawy dotyczące m. in. wniosków o nagrody Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za rok 2008, regulaminu studiów doktoranckich, a także sprawy osobowe i bieżące.

W części merytorycznej posiedzenia, pozytywnie zaopiniowano 15 wniosków do Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego o nagrody indywidualne oraz 1 o nagrodę zespołową za rok 2008.

W dalszej części obrad Senat podjął uchwały w następujących sprawach: regulaminu studiów doktoranckich i wytycznych do programów studiów doktoranckich, a także inwestycji *Wzrost potencjału badawczo-rozwojowego Wydziałów Chemii i Biologii i Nauk o Ziemi UMCS w Lublinie*.

Jego Magnificencja Rektor poinformował zebranych o utworzeniu z dniem 1 marca br. w strukturze organizacyjnej systemu biblioteczno-informacyjnego Uniwersytetu biblioteki Centrum Języka Portugalskiego.

Senat pozytywnie odniósł się do wniosków i uchwał rad wydziałów w następujących sprawach: mianowania **dr. hab. Michała Sajewicza** na stanowisko profesora nadzwyczajnego na czas określony – Wydział Humanistyczny; mianowania **dr. hab. Artura Koterskiego** na stanowisko profesora nadzwyczajnego na czas określony – Wydział Filozofii i Socjologii; mianowania **adi. II st. Jana Ferency** na stanowisko profesora nadzwyczajnego na czas określony – Wydział Artystyczny.

ROBERT WĄSIEWICZ

WYDZIAŁ BIOLOGII I NAUK O ZIEMI

Doktoraty

- **4 marca 2009 roku** odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej **mgr Anny Rysiak**, słuchaczki studiów doktoranckich w Zakładzie Geobotaniki Instytutu Biologii. **Temat rozprawy:** *Flora roślin naczyniowych Lublina i jej antropogeniczne przemiany*. **Promotor:** prof. dr hab. Florian Świąś. **Recenzenci:** prof. dr hab. Marian Wesołowski (Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie); dr hab. Zygmunt Wnuk, prof. nadzw. (Uniwersytet Rzeszowski).

Osiągnięcia naukowe

- Rozprawa doktorska **Andrzeja Pawłowskiego** studenta niestacjonarnych studiów doktoranckich kierunku geografii została nagrodzona i uzyskała II miejsce w konkursie Związku Miast Nadwiślańskich za rok 2008. Temat rozprawy doktorskiej brzmiał: *Kształtowanie się krajobrazu kulturowego doliny Wisły Środkowej między Zawichostem a Puławami*. Promotorem powyższej rozprawy był prof. dr hab. Marian Harasimiuk.

WYDZIAŁ MATEMATYKI, FIZYKI I INFORMATYKI

Doktoraty

- **16 marca 2009 r.** odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej **mgr Iwony Malinowskiej** pt. *Wartości rekordowe w problemach statystycznych i charakterystycznych*. **Promotor:** prof. dr hab. Dominik Szyal (UMCS). **Recenzenci:** prof. dr hab. Jarosław Bartoszewicz (Uniwersytet Wrocławski); prof. dr hab. Lesław Gajek (Politechnika Łódzka). Dr Iwona Malinowska zatrudniona jest na stanowisku asystenta w Katedrze Matematyki Politechniki Lubelskiej.

WYDZIAŁ CHEMII

Wyjazdy

- W dniach od 27 marca do 4 kwietnia 2009 r. **dr Paweł Mergo** i **mgr inż. Jacek Klimek** przebywali na Cyprze, gdzie uczestniczyli w Spring School Lectures in Advanced Fibre Optics oraz COST299 Technical Meeting. Organizatorem był Frederick University, Cypr.
- W dniach od 30 marca do 4 kwietnia 2009 r. **dr Aleksandra Szcześ** oraz **mgr Konrad Terpiłowski** przebywali w Niemczech. Brali udział w szkoleniu: *Interfacial Engineering in nanotechnology* COST 43.

Konferencje

- W dniach od 30 marca do 4 kwietnia 2009 r. **dr Mariusz Barczak** brał udział w International Balic

Sea Region Conference *Functional materials and nanotechnologies* w ramach programu SURUZ.

WYDZIAŁ PRAWA I ADMINISTRACJI

Doktoraty

- W dniu **30 marca 2009 r.** odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej **mgr. Tomasza Banacha** pt. *Rzymska tracycja prawna w ideologii obozu narodowego Polski międzywojennej*. **Promotor:** prof. dr hab. Marek Kuryłowicz. **Recenzenci:** prof. dr hab. Bronisław Sitek (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie); dr hab. Krzysztof Amielińczyk (UMCS).

Wizyty

- W dniach od 7 do 27 marca br. Wydział Prawa i Administracji gościł Profesora Honorowego UMCS **Johna McClellana Marshalla** – wybitnego prawnika amerykańskiego z Dallas w Teksasie, który w dniach od 7 do 20 marca br. wygłosił cykl wykładów pt. *Right to Privacy in American Tort and Constitutional Law*. W dniach od 23 do 25 marca br. wspólnie z prawnikami amerykańskimi: **Michaelem D. Kmetz** i **Georgem Otstott** brał udział w procesie pokazowym wg procedury amerykańskiej. Współorganizatorem wykładu i pokazowego procesu było Międzynarodowe Bractwo Prawnicze PHI DELTA PHI.

Konferencje

- **Prof. dr hab. Artur Korobowicz** na zaproszenie Prorektora Odeskiej Narodowej Akademii Prawniczej (Ukraina) uczestniczył w dniach 20 i 21 marca br. w konferencji naukowej organizowanej w związku z 480-leciem II Statutu Litewskiego i 420-leciem III Statutu Litewskiego. Na konferencji Pan Profesor wygłosił wykład na temat sądów na zabranych wschodnich ziemiach Rzeczypospolitej w XVIII/XIX wieku.

WYDZIAŁ HUMANISTYCZNY

Habilitacje

- **25 marca 2009 roku** odbyło się kolokwium habilitacyjne **dr. Dariusza Kupisza** z Instytutu Historii. Tytuł rozprawy habilitacyjnej: *Wojsko powiatowe samorządu szlacheckiego Małopolski i Rusi Czerwonej 1572-1717*. **Recenzenci:** prof. dr hab. Krzysztof Mikulski (UMK w Toruniu); prof. dr hab. Mirosław Nagielski (UW); prof. dr hab. Zbigniew Pilarczyk (UAM w Poznaniu); prof. dr hab. Marek Wagner (AP w Siedlcach).

Doktoraty

- **24 lutego 2009 r.** odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej **mgr Sylwii Kucharuk**. **Temat**

rozprawy: *Struktury tematyczne w teatrze Pirandella i Szaniawskiego – studium porównawcze*. **Promotor:** prof. dr hab. Halina Sawecka (UMCS). **Recenzenci:** prof. dr hab. Wojciech Kaczmarek (KUL), prof. dr hab. Cezary Bronowski (UMK).

4 marca 2009 r. odbyły się publiczne obrony rozpraw doktorskich:

- **mgr. Lecha Maliszewskiego**. **Temat:** *Ludwik Faury (1874–1947). Biografia francuskiego oficera w służbie dla Polski*. **Promotor:** dr hab. Zbigniew Zaprowski prof. nadzw. UMCS. **Recenzenci:** prof. dr hab. Tomasz Schramm (UAM); prof. dr hab. Wiesław Śladkowski (UMCS).

mgr Natalii Rusetskiej. **Temat:** *Poezja Franciszki Urszuli Radziwiłłowej w kontekście literatury Białorusi XVIII w.* **Promotor:** dr hab. Witold Kowalczyk prof. nadzw. UMCS. **Recenzenci:** dr hab. Halina Twaranowicz prof. UwB; prof. dr hab. Jan Orłowski (UMCS).

- **10 marca 2009 r.** odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej **mgr Agnieszki Reszczyk**. **Temat:** *Człowiek i kultura w dziele Janusza Stanisława Pasierba*. **Promotor:** prof. dr hab. Jerzy Święch (UMCS). **Recenzenci:** prof. dr hab. Małgorzata Czermińska (UG); prof. dr hab. Maria Jasińska-Wojtkowska (KUL).

Stypendia

- Studenci III roku kulturoznawstwa – **Dorota Maria Dzierżek** i **Adam Orlik** otrzymali stypendia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za osiągnięcia w nauce na rok akademicki 2008/2009.

Wizyty

- 4 marca 2009 r. w Instytucie Historii odbył się wykład **prof. dr hab. Tomasza Schramma** z Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, Konsula Honorowego Republiki Francuskiej pt. *Tożsamość Europy a chrześcijaństwo*.
- 17 marca gościem Wydziału Humanistycznego był wybitny historyk węgierski, eseista i tłumacz **Istvan Kovacs**, autor m. in. znanych w Polsce książek *Polacy w węgierskiej Wiośnie Ludów 1848–1848* oraz – wznowionej właśnie – *Józef Bem – bohater wiecznych nadziei*.
- W dniach od 9 do 20 marca 2009 r. w Instytucie Historii przebywały na stażu **mgr Olga Korzyk** i **mgr Walentyna Misiura** z Wołyńskiego Uniwersytetu Państwowego im. Łesi Ukrainki w Łucku (Ukraina).
- Zakład Kultury i Historii Żydów w Instytucie Kulturoznawstwa UMCS zorganizował spotkanie z dokumentalistą, reżyserem telewizyjnym, autorem książki *Sennik polsko-żydowski* – **Marianem Marzyńskim**. Spotkanie odbyło się 26 marca 2009 roku, a połączone było z pokazem fragmentów filmu *Sztetl*. Nagrodzony film, między innymi Grand Prix na Festiwalu Cinema du Reel w Paryżu, jest filmową sagą stosunków polsko-żydowskich w Brańsku koło Białegostoku.

- W dniach 1–2 kwietnia 2009 r. na Wydziale Humanistycznym UMCS w Lublinie odbywała się Ogólnopolska Konferencja Naukowa *W krainie zmysłów – studium z dziejów przyjemności*, zorganizowana przez Koło Naukowe Historyków Studentów UMCS. Gościem specjalnym konferencji był **prof. Henryk Samsonowicz**. Na ten temat głos zabrali ponadto profesorowie: Jacek Bonaszekiewicz, Ryszard Szczygieł, Anna Sochacka i Grzegorz Jawor. Po obradach na referentów czekały liczne atrakcje, m.in. koncert piosenek z dwudziestolecia międzywojennego w adaptacji **Łukasza Jemioły**.

Wyjazdy

- W dniach od 23 lutego do 1 marca 2009 r. **dr hab. Dariusz Chemperek** (Instytut Filologii Polskiej) przebywał na kwerendzie w Pradze (biblioteki: Clementinum i klasztoru premonstratensów Na Strahovie). Badania prowadzone były w ramach grantu: *Humanizm. Idee, nurty i paradygmaty badawcze w kulturze polskiej XV–XX wieku*.
- **Dr Anna Zalewska** z Instytutu Archeologii rozpoczęła trzymiesięczne stypendium naukowe w Paryżu, przyznane przez Fundację Mellona – Bourse de recherches postdoctorales pour jeunes chercheurs d'Europe centrale et orientale en science humaines et sociales.
- W dniach od 1 do 7 marca 2009 r. **dr Renata Bizek-Tatara** (Instytut Filologii Romańskiej) odbyła staż w l'Institut Supérieur de Traducteurs et Interprètes w Brukseli, w ramach projektu ERASMUS – wymiana kadry akademickiej. Przeprowadziła zajęcia ze współczesnej literatury francuskiej i uczestniczyła w zajęciach praktycznych z translacji. Pobyt można określić jako bardzo owocny, ponieważ oprócz zdobytych doświadczeń dydaktycznych, nawiązano kontakt ze specjalistą od tłumaczeń włosko-francuskich, prof. Jean-Pierre Pisetą, który wyraził chęć przeprowadzenia kilku zajęć w Instytucie Filologii Romańskiej UMCS w przyszłym roku akademickim.
- W dniach od 1 do 14 marca 2009 r. grupa pracowników z Instytutu Archeologii przebywała we Frankfurcie nad Menem na zaproszenie Römisch-Germanische Kommission des Deutschen Archäologischen Instituts. **Prof. Andrzej Kokowski** prowadził kwerendę materiałów archiwalnych do realizacji własnego projektu badawczego *Krajna*, **mgr Barbara Niezabitowska-Wiśniewska** zbierała materiały do tematu *Lustra na terenie europejskiego Barbaricum*, a **mgr Ewelina Kokowska** realizowała kolejny etap wdrażania systemu wirtualnej biblioteki archeologicznej *DYABOLA*.

Osiągnięcia dydaktyczne

- I i II część podręcznika do szkół ponadgimnazjalnych *Zrozumieć tekst, zrozumieć człowieka* autorstwa pracowników polonistyki UMCS: **dr. hab.**

Dariusza Chemperka i **dr. Adama Kalbarczyka**, wydane przez Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne otrzymały 20 marca 2009 r. medal na XIV Targach Edukacyjnych w Kielcach. W targach – rekordowych pod względem liczby uczestników – wzięło udział 160 wystawców z całej Polski. Jak podają autorzy, do których w tomie III–V dołączył **dr hab. Dariusz Trześniowski**, prace nad wszystkimi tomami „lubelskiego” podręcznika zostały już ukończone; w tym roku prasy drukarskie opuszczą ostatnie dwa tomy.

Konferencje

- W dniach od 12 do 14 grudnia 2008 w ogólnopolskiej konferencji naukowej pt. *My i Wy. Spór o profesjonalny charakter racjonalności naukowej*, zorganizowanej przez Katedrę Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Wrocławskiego, wzięło udział **dr hab. Andrzej Radomski prof. nadzw.**, który wygłosił referat *Spór o naturalizm i antynaturalizm w perspektywie współczesnej refleksji nad nauką*.
- 28 stycznia na spotkaniu Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego **dr hab. Jan Adamowski prof. nadzw.** i **dr Marta Wójcicka** wygłosili referat dotyczący polskich kołęd aktualizowanych.
- 20 lutego na konferencji naukowej *Materializacja przeszłości w Poznaniu* **dr Anna Ziebińska-Witek** wygłosiła referat *Od obiektu „naturalnego” do obiektu muzealnego, czyli materializacja historii w muzeum*.
- W dniach od 10 do 11 marca 2009 w Rzeszowie odbyła się XXV Konferencja Sprawozdawcza *Badania archeologiczne prowadzone w 2008 roku na terenie południowo-wschodniej Polski, zachodniej Ukrainy i północnej Słowacji*, w której uczestniczyli z Instytutu Archeologii **dr Marek Florek**, prezentując *Wyniki badań wykopaliskowych wczesnośredniowiecznych cmentarzysk kurhanowych w Międzygórzu, stan. 44, woj. świętokrzyskie i Starym Gaju, stan. 1, woj. lubelskie*, **mgr Marcin Piotrowski** z referatem *Odkrycia na stanowisku 2 w Lubaczowie* oraz **mgr Tadeusz Wiśniewski** ze *Sprawozdaniem z badań wykopaliskowych obozowiska kultury magdaleńskiej w Kolonii Klementowicach, pow. puławski (sezony 2007-2008)*.
- W dniach 10–11 marca 2009 roku **dr hab. Grzegorz Jawor prof. nadzw.**, **dr Henryk Kowalski**, **dr Paweł Madejski**, **dr Dariusz Słapek** i **dr Elżbieta Woźniak** z Instytutu Historii uczestniczyli w konferencji naukowej *Zbytek i ubóstwo w starożytności i średniowieczu*, zorganizowanej w Kielcach.
- 11 marca 2009 r. **dr Piotr Witek** z Instytutu Historii uczestniczył w debacie panelu dyskusyjnego: *Pokazywanie Historii. Jak możliwa jest intermedialna historyczna opowieść?*, zorganizowanym przez Koło Metodologiczne Historyków UMCS, Ośrodek „Brama Grodzka – Teatr NN” i Polskie Radio Lublin.

- W dniach od 19 do 22 marca 2009 **prof. dr Michael Erdrich** z Instytutu Archeologii uczestniczył w konferencji *Archäologie zwischen Römern and Barbaren. Zur Datierung and Verbreitung römischer Metallarbeiten des 2. und 3. Jh. N. Chr. im Reich und im Barbaricum – ausgewählte Beispiele (Gefäße, Fibeln, Bestandteile militärischer Ausrüstung, Kleingegät, Münzen)*, zorganizowanej w ramach projektu *Corpus der römischen Funde im europäischen Barbaricum* przez *Römisch-Germanische Kommission des Deutschen Archäologischen Instituts* we Frankfurcie nad Menem, i zaprezentował referat *Terra sigillata im mitteleuropäischen Barbaricum zwischen Rhein und Weichsel – Quellenlage, Formenspektrum, Chorologie und Chronologie*.
- W dniach od 23 do 24 marca odbyła się szósta międzynarodowa konferencja z cyklu *Humanista wobec tradycji i współczesności*, organizowana przez Studenckie Koło Naukowe Etnolingwistów UMCS. Tematem dwudniowych obrad były szeroko rozumiane zagadnienia ciała i ducha w języku i w kulturze. Z wielu zgłoszeń członkowie Koła wraz z opiekunem, **dr hab. Stanisławą Niebrzegowską-Bartmińską** (Instytut Filologii Polskiej) wybrali 47 referatów, które w dwóch równoległych blokach przedstawiali studenci, doktoranci i doktorzy z: Jekaterinburga, Moskwy, Lwowa, Krakowa, Łodzi, Warszawy, Gdańska, Poznania, Siedlec, Katowic, Torunia i Lublina. Referenci zaprezentowali prace z zakresu językoznawstwa, nauki o literaturze, filozofii, socjologii, antropologii kulturowej i estetyki. Konferencji towarzyszyła wystawa grafiki członków Studenckiego Koła Artystycznego FRAKCJA SUCHA z Wydziału Artystycznego UMCS.
- W dniach od 23 do 25 marca 2009 r. **dr Jarosław Krajka** (Instytut Germanistyki) uczestniczył w międzynarodowej konferencji *Innovations in Teaching Children and Teenagers*, zorganizowanej przez British Council oraz IATEFL Young Learners SIG i IATEFL Learning Technologies SIG w Mediolanie. Dr Krajka wygłosił referat pt. *Web 2.0 collaborative tools – the place and role in foreign language instruction*, będący sprawozdaniem z badań nad zastosowaniem wiki, sieciowych tablic interaktywnych i sieciowych procesorów tekstu w nauczaniu języka obcego.
- W dniach od 23 do 26 marca 2009 **dr hab. Igor N. Khrapunov** z Instytutu Archeologii uczestniczył w międzynarodowej interdyscyplinarnej konferencji *The Bosporan Kingdom*, zorganizowanej w Sandbjerg Manor w Danii przez The Danish National Research Foundation’s Centre for Black Sea Studien i The German Archaeological Institute – Eurasia Department, prezentując wystąpienie *The Bosporan Kingdom. Bosporos and the population of the Crimean foothills in the late Roman period*.
- 23–27 marca 2009 w międzynarodowej konferencji *18. Jahrestagung des Mittel- und Ostdeutschen Ver-*

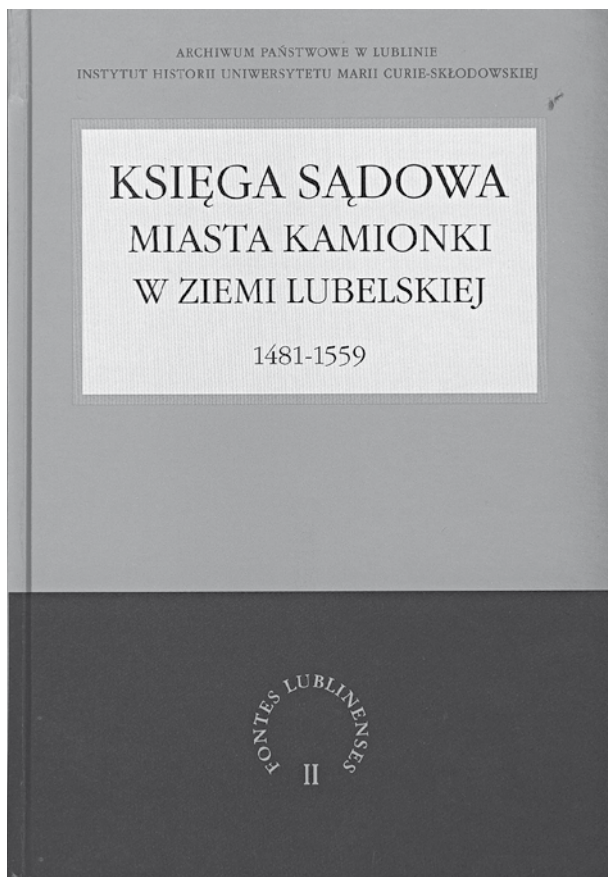
bandes für Altertumsforschung e. V., zorganizowanej w Greifswald w Niemczech przez Mittel- und Ostdeutschen Verband für Altertumsforschung e. V., der Ernst-Moritz-Arndt-Universität Greifswald oraz Landesamt für Kultur und Denkmalpflege Mecklenburg-Vorpommern, uczestniczyli z ramienia Instytutu Archeologii **dr hab. Jörg Kleemann** z referatem *Neues aus Wielbark, woj. Gdańsk* oraz **dr Piotr Łuczkiwicz** z referatem *Noriach-pannonische Doppelknopffibeln (Almgren 237) im Osten des Barbaricum*.

- W dniach od 24 do 28 marca 2009 r. **dr Piotr Bednarz** z Instytutu Historii przebywał w ramach programu Erasmus, na Historisches Seminar Uniwersytetu w Bazylei, gdzie wygłosił referat pt. *Zwischen Deutschland, Österreich-Ungarn und Russland. Die polnische Frage im Ersten Weltkrieg*. Spotkał się również z prof. Heiko Haumannem z Historisches Seminar w celu omówienia kwestii nawiązania współpracy pomiędzy naszymi Instytutami.
- 25 marca Zakład Teorii Kultury i Metodologii Nauk o Kulturze Instytutu Kulturoznawstwa UMCS, Portal Naukowy „Wiedza i Edukacja” www.wiedzaiedukacja.pl oraz Projekt UMCS w Second Life zorganizowali kolejne spotkanie z cyklu *Nauka w Second Life*. **Dr hab. Andrzej Radomski prof. nadzw.** zaprezentował wykład pt. *Nauka 2.0 jako szansa i wyzwanie dla współczesnego uniwersytetu*.
- W dniach od 26 do 28 marca 2009 r. w Warszawie odbyła się III Międzynarodowa konferencja młodych filologów z cyklu *Literatura rosyjska w kontekście europejskim*. Na konferencji referaty zaprezentowały 4 doktorantki z Zakładu Literatury i Kultury Rosyjskiej XX–XXI wieku: **mgr Ewa Stawinoga**: *Człowiek – trzcina pytająca: symbolika krzyża w poezji Wiaczesława Iwanowa (na materiale wiersza „Крест зла”)*, **mgr Ewelina Kułakowska**: *„Wstydzę się, więc istnieję” – o koncepcji wstydu w nowelistyce W. Briusowa w świetle europejskiej i rosyjskiej myśli filozoficznej*, **mgr Wanda Kubiak**: *Вейнингеруанство в цикле новелл Ивана Бунина „Темные аллеи”*, **mgr Małgorzata Ulanek**: *Эрос и эротика в повести Бориса Пастернака „Апеллесова черта”*.
- Dnia 31 marca 2009 r. **profesorowie: F. Czyżewski, L. Frolyak** oraz **dr A. Dudek-Szumigaj** na posiedzeniu Komisji Językowej Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego wygłosili referat: *Nekropolie jako znak kulturowy pogranicza*.

Publikacje

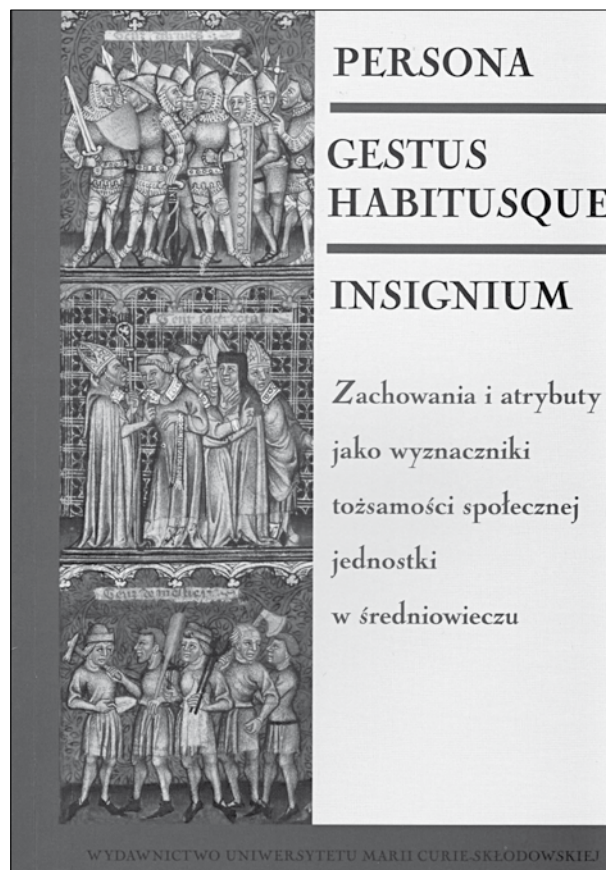
- **E. Manasterska**: *Polska poezja dla dzieci w przekładach na język rosyjski. Na podstawie wierszy Juliana Tuwima i Jana Brzechwy*. Publikacja porusza problem tłumaczeń na język rosyjski wierszy dla dzieci Juliana Tuwima i Jana Brzechwy. Autorka analizuje teoretyczne możliwości dotyczące odbioru poezji dziecięcej i stara się znaleźć odpowiedź na pytanie, jak różne techniki translatorskie mogą wpłynąć na odbiór wierszy przez młodszego czytelnika.

- *Kobieta i / jako Inny. Mit i figury kobiecości w literaturze i kulturze rosyjskiej XX/XXI wieku (w kontekście europejskim)*, pod red. **M. Cymborskiej-Lebody** i **A. Gozdek**, Lublin 2008, ss.330. Piąty tom literaturoznawczej serii wydawniczej „Rossica Lublinensia” stanowi zbiór studiów badaczy z wielu krajów – z Francji, Węgier, Turcji, Rosji, Litwy, Ukrainy, Hiszpanii, Szwajcarii, Japonii oraz z Polski. Przedmiotem interpretacji w prezentowanych tekstach są symboliczne dyskursy o kobiecie, sam język, jakim się mówi o cielesności kobiecej, o kobiecie jako uniwersalnym modelu ciała i metaforze duszy w konkretnych utworach literackich, w twórczości filozofów rosyjskich i europejskich. Istotnym problemem obecnym w zamieszczonych pracach jest kwestia „kobieta a myślenie o Innym” – o różnych przejawach i aspektach inności, relacji z innością, zaprzeczenia inności.
- W Zakładzie Logopedii i Językoznawstwa Stosowanego UMCS został opracowany poradnik zawodowy na temat porozumiewania się z osobami z otępieniem alzheimerowskim (**A. Domagała**, *Choroba Alzheimera – komunikacja z chorym*, wyd. I – Lublin 2007; wyd. II – Wrocław 2008) oraz zeszyty ćwiczeń dla pacjentów (**A. Domagała, E. Długosz-Mazur**, *Teraz i dawniej*, Lublin 2007). Publikacje te są efektem realizacji projektu dotyczącego wsparcia dla osób chorych i osób z ich otoczenia, w ramach konkursu projektów Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej *Oparcie społeczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi 2007*. Projekt został zrealizowany dzięki współpracy Zakładu Logopedii i Językoznawstwa Stosowanego z Lubelskim Stowarzyszeniem Alzheimerowskim. Pracownicy UMCS mogą otrzymać bezpłatne egzemplarze poradnika i zeszytów (np. do wykorzystania w czasie praktyk studenckich na kierunkach pedagogicznych, psychologii – kontakt z dr A. Domagałą).
- W marcu b.r. nakładem Wydawnictwa UMCS ukazała się książka **dr Anety Wysockiej** *O miłości uskładanej ze słów. Obraz miłości erotycznej w polszczyźnie ogólnej oraz poezji Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej, Anny Świrszczyńskiej i Haliny Poświatowskiej*. Przedmiotem swych analiz uczyniła autorka obrazy uczucia, które w naszej kulturze zajmuje miejsce szczególne, o czym świadczy chociażby bardzo duża liczba jednostek języka, którymi posługujemy się, by mówić o kochaniu. Wysocka rekonstruuje obrazy miłości erotycznej w twórczości trzech poetek, z których każda prezentuje inny model kobiecości i inną postawę wobec życia. Odtwarzając specyfikę obrazowania poetyckiego, autorka odwołuje się do potocznej wizji świata. Dąży do pokazania tego, w jaki sposób to, co wspólne i konwencjonalne, służyć może do wyrażania indywidualnych odczuć, jednostkowych przeżyć i subiektywnych skojarzeń. Wysocka koncentruje się na różnych aspektach

obrazu miłości: wizji kobiety i mężczyzny, obrazie relacji między nimi, scenariuszach „historii miłosnych”, roli zmysłów i słów w miłości, dzięki czemu odsłania pełną „panoramę” miłości.

- W marcu 2009 r. ukazało się obszerne wydawnictwo źródłowe pt. *Księga sądowa miasta Kamionki w ziemi lubelskiej 1481-1559* (Wyd. UMCS, Lublin 2009, ss. 331), opracowane przez **Annę Sochacką** i **Grzegorza Jawora** z Instytutu Historii. Zawiera ono zapiski ukazujące różne aspekty funkcjonowania niewielkiego, lecz prężnie rozwijającego się w XV i XVI w. ośrodka miejskiego. Każda zapiska łacińska poprzedzona jest streszczeniem w języku polskim. Dzięki temu z wydawnictwa korzystać mogą też miłośnicy historii regionalnej.
- Ukazała się monografia **Andrzeja Przegalińskiego** z Instytutu Historii, pt. *Společna działalność ziemiaństwa lubelskiego w latach 1864-1914* (Wyd. Werset, Lublin 2009, ss. 393). Jest to pierwsza syntetyczna monografia o roli i znaczeniu lubelskich ziemian w drugiej połowie XIX i na początku XX w.
- *Persona-gestus habitusque-insignium. Zachowania i atrybuty jako wyznaczniki tożsamości społecznej jednostki w średniowieczu*, pod red. **Jacka Banaszkiwicza**, **Jacka Maciejewskiego**, **Joanny Sobiesiak** (Wyd. UMCS, Lublin 2009, ss. 168). W tomie wydrukowano materiały z konferencji zorganizowanej we wrześniu 2006 roku w Lubostroniu. Praca jest doskonałym studium dziejów Europy Środkowej (i nie tylko).
- Ukazała się praca zbiorowa *Kompromis czy konfrontacja. Studia z dziejów parlamentaryzmu rosyjskiego*

na początku XX wieku, pod red. **Dariusza Tarasiuka**, **Krzysztofa Latawca**, **Mariusza Korzeniowskiego** z Instytutu Historii (Wyd. UMCS, Lublin 2009, ss. 240). Zawarto w niej 17 artykułów autorstwa badaczy polskich i zagranicznych. Prace do-

tyczą przede wszystkim kwestii narodowych związanych z powstaniem i działalnością parlamentu rosyjskiego oraz początkami parlamentów państw powstających w wyniku rozpadu imperium rosyjskiego w 1917 r. Z publikacji wynika, że obdarzenie prawem głosu części społeczeństwa dawało obywatelom Rosji nadzieję, że rzeczywiście został rozpoczęty proces zmian ustrojowych. W ten sposób inicjowano kształtowanie się społeczeństwa obywatelskiego, gdyż parlament to nie tylko posłowie, ale także całe rzesze ich wyborców, wciągniętych w wir walki politycznej.

- 30 marca 2009 r. w Instytucie Historii odbyła się promocja książki **dr Haliny Stachyry**, pt. *Nad Turią i Stochodem. Z dziejów polskiej własności ziemskiej na Wołyniu (1918-1939)*, (Wyd. LTN, Lublin 2008).

Granty

- W roku 2008 **dr A. Domagała** (wraz z zespołem specjalistów z LSA) w ramach kolejnego konkursu Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej pozyskała do realizacji projekt pt. *Chory z otępieniem w środowisku społecznym – programy terapii*. Ponadto opracowała wskazania dotyczące postępowania logopedycznego w otępieniu (*Terapia logopedyczna w warunkach domu dziennego pobytu dla osób z chorobą Alzheimera. Ramowy program terapii*) oraz przygotowała – wraz z psychologiem z LSA, **mgr E. Długosz-Mazur** – nowe materiały pomocnicze do zajęć terapeutycznych, z przeznaczeniem do druku.

Inne

- Dnia 10 marca 2009 r. odbyło się spotkanie dyrektora Instytutu Filologii Słowiańskiej **prof. Feliksa Czyżewskiego** i Dziekana Wydz. Humanistycznego **prof. Henryka Gmiterka** z konsulem Ukrainy **Olegiem Horbenko**, dotyczące objęcia honorowym patronatem sympozjum naukowego w Woli Uhruskiej, które odbędzie się na początku czerwca br.
- 11 marca 2009 r. członkowie Koła Naukowego Studentów Archeologii przeprowadzili dwie prelekcje dla klas trzecich Szkoły Podstawowej nr 2 w Lublinie przy ul. Kunickiego. W czasie zajęć dzieci dowiedziały się, czym zajmuje się archeolog oraz jak wyglądało życie na ziemiach polskich w pradziejach. Ponadto miały możliwość przymierzenia stroju średniowiecznego oraz obejrzenia kopii zabytków archeologicznych: naczyń, narzędzi krzemiennych, ozdób, krajek.
- W dniach 12 i 15 marca 2009 r. z okazji 195 rocznicy urodzin **Tarasa Szewczenki** odbyły się w Lublinie Dni Tarasa Szewczenki. W ramach obchodów w Centrum Kongresowym Uniwersytetu Przyrodniczego miała miejsce prezentacja wydań *Kobziarza* Tarasa Szewczenki i *Eneidy* **Iwana Kotlarewskiego** w tłumaczeniu na język polski Piotra Kuprysia. Wygłoszono także szereg referatów, m.in. **prof. M. Łesiowa** *O Kobziarzu T. Szewczenki i Eneidzie I. Kotlarewskiego oraz ich polskim przekładzie*. Or-

ganizatorami obchodów byli: Konsulat Generalny Ukrainy w Lublinie, Polska Akademia Nauk Oddział w Lublinie, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, Zespół Wydawniczy Dzieł Poetów Ukraińskich *Kobziarza* Tarasa Szewczenki i *Eneidy* Iwana Kotlarewskiego w tłumaczeniu P. Kuprysia, Towarzystwo Ukraińskie w Lublinie, Europejskie Kolegium Polskich i Ukraińskich Uniwersytetów.

- 19 marca 2009 r. Katedra Kształcenia Plastycznego KUL oraz Koło Naukowe Studentów Architektury Krajobrazu KUL zorganizowały wystawę fotografii oraz pokaz archeologiczny **Marka Poznańskiego**, absolwenta archeologii UMCS, *Archeologia eksperymentalna – sposób na poznanie rzeczywistości sprzed tysięcy lat – wpływ archeologii na pracę architektów krajobrazu*.
- 21 marca pracownicy Instytutu Kulturoznawstwa – **dr Katarzyna Smyk**, **dr Marta Wójcicka**, **dr Grzegorz Żuk** i **mgr Agnieszka Kościuk** wzięły udział w pracach jury X Międzywojewódzkiego Konkursu Recytatorskiego Poezji i Prozy Ludowej im. Wacława Tuwalskiego w Woli Osowińskiej. Konkurs uhonorowany jest prestiżową nagrodą, Ludowym Oskarem Lubelszczyzny 2004.

WYDZIAŁ EKONOMICZNY

Habilitacje

- **18 marca br.** na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego odbyło się kolokwium habilitacyjne pracownika Wydziału Ekonomicznego UMCS, **dr. Zbigniewa Pastuszaka** pt.: *Implementacja zaawansowanych rozwiązań biznesu elektronicznego w przedsiębiorstwie*. **Recenzenci:** prof. dr hab. inż. Wojciech Cellary (Akademia Ekonomiczna w Poznaniu); prof. dr hab. Irena K. Hejduk (Szkoła Główna Handlowa); prof. dr hab. Jerzy J. Korczak (CNRS Université Louis Pasteur, Strassbourg, Francja) oraz prof. dr hab. Zdzisław Szyjewski (Uniwersytet Szczeciński). Rada Naukowa WZ UW przyjęła kolokwium i wykład pt. *Kształcenie na odległość (e-learning). Wyzwania i dylematy* i przyznała dr. Pastuszakowi stopień doktora habilitowanego nauk ekonomicznych w dyscyplinie organizacji i zarządzania.

Doktoraty

- **19 marca br.** odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej **mgr. Henadzi Kurhuna**, uczestnika niestacjonarnych studiów doktoranckich rekrutującego się z Europejskiego Kolegium Polskich i Ukraińskich Uniwersytetów, pt. *Możliwości i czynniki rozwoju bezpośrednich inwestycji zagranicznych na Białorusi*. **Promotor:** dr hab. Piotr Karpuś prof. nadzw. **Recenzenci:** prof. dr hab. Bogumiła Mucha-Leszek (UMCS); dr hab. Jerzy Różański prof. nadzw. (Uniwersytet Łódzki). Obrona zakończyła się nadaniem

doktorantowi stopnia doktora nauk ekonomicznych w zakresie ekonomii.

Publikacje

- Nakładem wydawnictwa Difin ukazała się książka autorstwa **dr. Wojciecha Misterka**, adiunkta w Zakładzie Bankowości, pt. *Zewnętrzne źródła finansowania działalności inwestycyjnej jednostek samorządu terytorialnego*, zawierająca kompleksową analizę zagadnień związanych z pozyskaniem środków obcych na finansowanie inwestycji przez JST.

W publikacji zaprezentowano źródła i procedury pozyskiwania przez jednostki samorządu terytorialnego środków obcych na finansowanie inwestycji. Przedstawiono zakres i zasady działalności inwestycyjnej gmin, powiatów i województw w kontekście m.in. ich zdolności kredytowej oraz metodologii ocen stosowanych przez banki komercyjne. Skoncentrowano się na charakterystyce poszczególnych modeli pozyskiwania środków na inwestycje: współfinansowanie przez kapitał prywatny (partnerstwo publiczno-prywatne, project finance) oraz zwrotnych źródeł finansowania (pożyczki, kredyty preferencyjne i komercyjne, obligacje komunalne). Omówiono także bezzwrotne źródła finansowania. W zakończeniu dokonano analizy determinantów wyboru źródła finansowania inwestycji przez jednostki samorządowe.

Książka jest adresowana zarówno do pracowników jednostek samorządu terytorialnego, jak i do studentów kierunków: ekonomia, administracja, politologia.

WYDZIAŁ FILOZOFII I SOCJOLOGII

Doktoraty

- W dniu **24 marca 2009** w Instytucie Filozofii odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej **mgr Łukasza Kosowskiego** pt. *Coseptions of Noema. The noema as possibly thinkable content*. **Promotor**: prof. dr hab. Jacek Paśniczek. **Recenzenci**: doc. dr hab. Robert Piłat (Instytut Filozofii i Socjologii PAN); prof. dr hab. Urszula Żegleń (UMK).

Konferencje

- W dniach 6 i 7 marca 2009 odbyły się w Poznaniu warsztaty organizowane przez Sekcję Kół Naukowych działających przy Polskim Towarzystwie Socjologicznym pt. *Socjologia życia codziennego i badań nad kulturą materialną*. W warsztatach uczestniczyli studenci z Koła Naukowego Studentów Socjologii WFiS: **Paulina Berczyńska**, **Maciej Chmura**, **Krzysztof Morąg** i **Urszula Zdanowska**.
- W dniach 12–13 marca 2009 **mgr Katarzyna Reizer** (studentka studiów doktoranckich) uczestniczyła w Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej pt. *Nowa generacja seriali telewizyjnych a polska widowia*

zorganizowanej przez Szkołę Wyższą Psychologii Społecznej w Warszawie. Mgr K. Reizer wygłosiła referat *Serialowa pożywka*.

- W dniach od 23 do 25 marca studenci z Koła Socjologicznego CEDO uczestniczyli w konferencji naukowej poświęconej rozwojowi internetu w nowych realiach społeczno-kulturowych współczesnego świata oraz dyfuzji kultur na poziomie makro- i mikrostruktur rozpatrywanych z perspektywy ewoluowania mass mediów. Konferencja odbyła się we Wrocławiu, organizatorem było Koło Naukowe Studentów Socjologii Uniwersytetu Wrocławskiego.

WYDZIAŁ POLITOLOGII

Doktoraty

- **27 marca br.** odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej **mgr. Marka Gędk**a, pt. *Zmiany terytorialne państwa polskiego X–XX wiek. Analiza geopolityczna*. **Promotor**: prof. dr hab. Włodzimierz Mich (UMCS). **Recenzenci**: prof. dr hab. Stanisław Otok (Uniwersytet im. Kardynała S. Wyszyńskiego w Warszawie); dr hab. Marek Pietras, prof. nadzw. (UMCS).

Konferencje

- **Dr Michał Łuszczuk** i **dr Jakub Olchowski** brali udział (w dniach od 12 do 13 marca) w konferencji *Bezpieczeństwo międzynarodowe. Wyzwania i zagrożenia XXI wieku* w Radomiu, zorganizowanej przez Wyższą Szkołę Handlową. Wygłosili tam referaty pt. *Społeczność międzynarodowa wobec zagrożeń dla bezpieczeństwa morskiego w Rogu Afryki* (dr Michał Łuszczuk) i *Etniczność na obszarze byłego Związku Radzieckiego – nowe 'stare' zagrożenie?* (dr Jakub Olchowski).

WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY

Koncerty

- Ze współpracy Instytutu Muzyki i Duszpasterstwa UMCS narodził się projekt koncertu, który został zrealizowany w niedzielę 29 marca, w dniu rozpoczęcia rekolekcji wielkopostnych. W Kościele Garnizonowym przedstawiono Misterium Pasyjne, oparte na Medytacjach Jana Pawła II, polskich pieśniach pasyjnych, XVIII-wiecznej anonimowej Pasji oraz Stabat Mater A. Caldary. Wykonawcami koncertu byli: **Iwona Gostkowska-Kurczewska**, **Agata Kusto** – sopran solo, zespół wokalnoinstrumentalny Camerata Lubelska, działający pod auspicjami Wydziału Artystycznego oraz aktorzy: **Roma Drozdówna** i **Bartosz Siwek**. Całość opracował muzycznie i poprowadził od pulpitu **prof. Kazimierz Górski**. Ten szczególny koncert wypełnił świątynię

słuchaczami, którzy zapewne potraktowali go jako integralną część rekolekcji.

Wizyty

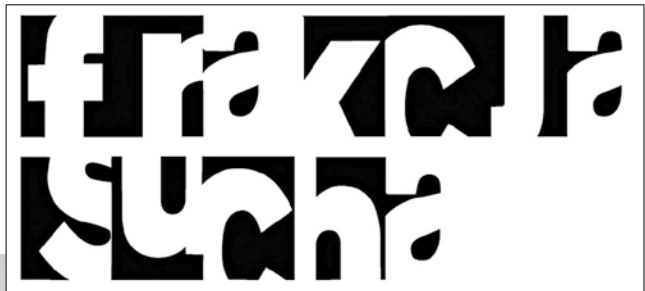
- 12 marca 2009 roku w sali kameralnej Instytutu Muzyki odbył się wykład **doktora Pawła Sobierajskiego** *Z psychologią na scenie i estradzie. Skazani na stres i treść*. Dr P. Sobierajski – psycholog oraz artysta-śpiewak, wykładowca m.in. Akademii Muzycznej w Katowicach, w swym wykładzie przedstawił uwarunkowania powodujące stres podczas występów scenicznych. Wypowiedź bogato zilustrował przykładami z życia artystycznego oraz pracy pedagogicznej z młodymi adeptami sztuki wokalne, jednocześnie ukazując analogie do innych sytuacji stresowych.
- 18 marca 2009 roku gościem Zakładu Chóralistyki była adiunkt **Agata Sapiecha** z Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie. Tematem jej wykładu były Tajemnice dawnych instrumentów i zapisów. Adiunkt A. Sapiecha – skrzypaczka, kierownik zespołu Il Tempo, należy do polskich prekursorów wykonawstwa muzyki dawnej na instrumentach z epoki oraz propagatorów stylu wykonawczej w oparciu o oryginalne zapisy utworów oraz zasady wykonawstwa zawarte w traktatach teoretycznych. Obecnie kieruje Międzywydziałowym Studium Muzyki Dawnej oraz prowadzi klasę skrzypiec barokowych.

Konferencje

- Studenckie Koło Naukowo-Artystyczne FRAKCJA SUCHA zgłosiło swój udział w organizowanej przez Koło Etnolingwistów Konferencji z intencją uczestniczenia w niej nie ciałem lecz „duchem”, za pośrednictwem swoich prac. Językiem ich wypowiedzi jest, dużo starszy od werbalnego, język obrazów, Artyści, studiując postać ludzką w niezliczonych aktach i portretach, wpatrują się intensywnie w ciało, aby dostrzec coś więcej, aby osiągnąć sfery ducha w doznaniu artystycznym, w procesie tworzenia.

Na pytanie, czy istnieje i gdzie przebiega granica między ciałem a duchem, artyści szukaliby odpowiedzi w samym postrzeganiu, w granicy jaką narzuca nasza percepcja.

Do Koła Naukowo-Artystycznego FRAKCJA SUCHA, działającego na Wydziale Artystycznym UMCS, należą studenci IV roku Grafiki: **Karol Pomykała, Aleksandra Wyłupek, Andrzej Mosio, Katarzyna Jaklińska, Karolina Sularz**. Prace prezentowane na wystawie powstały w Pracowni wkleśłodruku pod kierunkiem **ad. Alicji Snoch-Pawłowskiej**.

Drzwi Otwarte UMCS 2009

W trosce o pozytywny wizerunek naszego Uniwersytetu i sukces zbliżającej się rekrutacji Zespół Informacji i Promocji już po raz kolejny zorganizował promocję „Drzwi Otwarte UMCS”. Tegoroczna impreza odbyła się 6 marca na Wydziale Ekonomicznym w budynku Rektoratu oraz na poszczególnych wydziałach i w siedzibach jednostek uniwersyteckich. Uroczystego otwarcia dokonał Rektor UMCS – prof. dr hab. Andrzej Dąbrowski.

Celem przedsięwzięcia była prezentacja oferty rekrutacyjno-edukacyjnej naszego Uniwersytetu maturzystom ich rodzicom i nauczycielom oraz zapoznanie wszystkich zainteresowanych z działalnością dydaktyczno-badawczą poszczególnych wydziałów.

Realizując ideę „Drzwi Otwartych” chcieliśmy stworzyć przyszłym studentom możliwość poznania prawdziwej akademickiej wspólnoty. Z myślą o nich przygotowany został bogaty program, dzięki któremu można było dowiedzieć się, jak przebiega proces rekrutacji, uczestniczyć w ciekawych pokazach, wysłuchać interesującego wykładu, porozmawiać z wykładowcami i studentami. Powstała również specjalna strona internetowa www.drzwiotwarte.umcs.lublin.pl, którą odwiedziło blisko 30 tysięcy internautów. Na specjalnie przygotowanych stoiskach zaprezentowały się wszystkie wydziały i jednostki uniwersyteckie.

Jak zwykle „Drzwi Otwarte UMCS” cieszyły się ogromnym zainteresowaniem. Odwiedziło nas kilka tysięcy osób.

Wszystkim osobom z wydziałów i jednostek organizacyjnych uczelni, które współpracowały przy organizacji „Drzwi Otwartych” serdecznie dziękujemy.

SYLWIA SKOTNICKA
ZESPÓŁ INFORMACJI

Dzień Otwarty

w Kolegium Licencjackim UMCS w Białej Podlaskiej

W dniu 18 marca 2009 r. Kolegium Licencjackie UMCS w Białej Podlaskiej zaprosiło na „Dzień Otwarty” uczniów szkół ponadgimnazjalnych. W programie znalazły się trzy główne imprezy: warsztaty multimedialne, finały konkursów, „Dzień Historii”.

W warsztatach multimedialnych uczestniczyło kilkadziesiąt osób. Pan **mgr Jarosław Bartniczuk** zaprezentował doskonale wyposażone studio nagrań. Uczestnicy wzięli udział w przykładowym nagraniu audycji radiowej. Zapoznani zostali również z możliwościami montażu nagranych materiałów.

Kolegium Licencjackie UMCS w Białej Podlaskiej, wspólnie z Instytutem Filologii Polskiej, Instytutem Filologii Słowiańskiej, Instytutem Historii oraz Podlaską Fundacją Wspierania Talentów (fundatorem nagród pieniężnych), zorganizowało trzy konkursy dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

W trakcie „Dnia Otwartego” poszczególne komisje musiały dokonać wyboru najlepszych prac, prezentacji czy też ocenić wiedzę historyczną uczestników.

Konkurs *Język w działaniu* miał na celu podnoszenie kompetencji językowych związanych ze sztuką perswazji oraz promowanie młodzieży z uzdolnieniami retoryczno-medialnymi. Zadaniem uczniów było przygotowanie trzech prezentacji na zagadnienia podane przez komisję. Wzięło w nim udział siedmioro uczniów. Pierwsze miejsce zajął **Gabriel Kapinos**, uczeń Zespołu Szkół Zawodowych nr 1 w Białej Podlaskiej, drugie **Jolanta Szewczuk**, uczennica Zespołu Szkół w Małaszewiczach, trzecie **Emilia Wasilewska**, uczennica Zespołu Szkół w Janowie Podlaskim.

Pierwszy Konkurs Słowistyczny miał na celu popularyzację wiedzy o krajach słowiańskich, poznanie zwyczajów i tradycji Słowian oraz przybliże-

nie problematyki studiów sławistycznych. Uczniowie pojedynczo lub zespołowo prezentowali zwyczaje krajów słowiańskich. Komisja oceniła, że najlepszej prezentacji dokonali: I miejsce – **Sylwia Kukawska**, uczennica II LO w Białej Podlaskiej II miejsce – zespół w składzie: **Katarzyna Łuciuk, Joanna Kiryluk, Marzena Niczyporuk**, uczennice Zespołu Szkół Zawodowych nr 1 w Białej Podlaskiej, III miejsce – **Robert Czebotariow**, uczeń Zespołu Szkół w Janowie Podlaskim. Wyróżnienia otrzymali: **Iwona Pasternak**, uczennica I LO w Białej Podlaskiej, **Tomasz Szabluk**, uczeń II LO w Białej Podlaskiej oraz **Adriana Głowacka**, uczennica I LO w Białej Podlaskiej.

Trzeci konkurs związany był z obchodami Dnia Historii w Kolegium. Składał się z dwóch etapów: pierwszy – napisanie pracy na temat *Czy w dzisiejszych czasach warto uczyć się historii?*, drugi – konkurs wiedzy historycznej *Czar przeszłości*. Celem konkursu było popularyzowanie i podnoszenie poziomu wiedzy historycznej wśród młodzieży. W konkursie wzięło udział dziewięciu uczniów. W konkursie *Czy w dzisiejszych czasach warto uczyć się historii?* dwa równorzędne wyróżnienia otrzymali: **Jolanta Szewczuk**, uczennica Zespołu Szkół w Małaszewiczach oraz **Bartosz Więckowski**, uczeń III LO w Białej Podlaskiej. wyróżnienie specjalne otrzymał **Radosław Chilimoniuk**, uczeń LO w Międzyrzeczu Podlaskim. Pierwsze miejsce w konkursie *Czar przeszłości* zajął **Jakub Sabiniarz**, uczeń II LO w Białej Podlaskiej, drugie miejsce – **Maciej Krześliński**, uczeń III LO w Białej Podlaskiej, trzecie miejsce – **Anna Celmer**, uczennica Zespołu Szkół Zawodowych nr 3 w Białej Podlaskiej. Wyróżnienie otrzymała **Katarzyna Girczuk**, uczennica LO w Terespolu.

W opinii członków komisji widoczny był wysoki poziom wiedzy i umiejętności uczestników poszczególnych konkursów. W następnych latach planowane są kolejne edycje konkursów.

Ostatnim elementem „Dnia Otwartego” były warsztaty i wykłady prezentowane w ramach „Dnia Historii”. Uczniowie i nauczyciele wysłuchali następujących prelekcji: Ppor. *Jan Bobbott – nieznanego bohatera wojny polsko-sowieckiej 1939 r.*, *Historia prosto z ulicy*, *Na tropach przodków*, *Tajemnica teczki Lecha Wałęsy*, *Jak kobieta została generałem?* *Historia Elżbiety Zawackiej jedynej wśród Cichociemnych*.

W trakcie trwania wszystkich imprez czynny był punkt informacji rekrutacyjnej, w którym udzielano odpowiedzi na pytania związane z kierunkami studiów, zasadami rekrutacji, warunkami kształcenia, stypendiami, pracami naukowymi itp.

JAROSŁAW BARTNICZUK

Czy jesteśmy sami?

Robert Bernatowicz o UFO

Czy jesteśmy sami? Zjawisko UFO – taki tytuł nosił wykład wygłoszony przez badacza paranormalnych zdarzeń, prezesa Fundacji Nautilus, dziennikarza i ufologa, nazywanego polskim Foxem Mulderem – Roberta Bernatowicza.

We *wszechświecie jest ewidentnie bardzo wiele istot* – to jedno z pierwszych zdań, jakie wypowiedział Bernatowicz na spotkaniu, które miało miejsce 23 marca 2009 r., o godz. 18⁰⁰ w sali 105 Starej Humanistyki UMCS. Wykład dotyczył istnienia życia we wszechświecie, a także oddziaływania kosmitów na Ziemię. Prowadzący go próbował dowieść, że inteligencja pozaziemska nie jest literacką fikcją oraz, co więcej, że jesteśmy przez nieznanne nam istoty obserwowani. *Jesteśmy obserwowani od setek lat* – przekonywał Bernatowicz – *i co ciekawe, w ważnych momentach pojawiają się sygnały, że ci obserwatorzy są*. Na spotkaniu z ufologiem przybyło wielu zainteresowanych. Ich wrażenia po wykładzie były jednak różne. *To jest bardzo podobne do koncepcji, jaką wymyślił Roddenberry, czyli twórca „Star Treka”* – mówi Ewa, studentka polonistyki.

Wykład zorganizowany został przez Koło Dziennikarskie Studentów Filologii Polskiej UMCS. Jest to już drugie spotkanie z cyklu wykładów organizowanych przez Koło, a dotyczących rzeczy niespotykanych i osnutych aurą dziwności. Pomysłodawczynią przedsięwzięcia jest **Monika Świetlińska**. Krótką relację ze spotkania z polskim Foxem Mulderem można znaleźć na stronie <http://tvhumanik.wordpress.com>.

KAROLINA WYSOCKA

Debata Wodna na Wydziale Ekonomicznym

12 marca o godz. 11⁰⁰ w auli I Wydziału Ekonomicznego UMCS odbyła się Debata Wodna, zorganizowana przez Polską Akcję Humanitarną, Cisowiankę a także przez studentów z Koła Naukowego Ekonomistów UMCS. Patronat Honorowy nad Debata objął Dziekan Wydziału Ekonomicznego, prof. dr hab. Jerzy Węclawski. Spotkanie na Wydziale Ekonomicznym UMCS było pierwszą z tego cyklu debat pod hasłem *Woda dla Sudanu*.

W spotkaniu w Lublinie udział wzięli: **Justyna Stępień** – szef Biura Public Relations PAH, **Piotr Stasin** – koordynator misji PAH w Sudanie, **prof. dr hab. Piotr Kowalczak** – ekspert ds. problemu wodnego, autor publikacji *Konflikty o wodę*, **Dr Wojciech Pęczuła** – pracownik Katedry Hydrobiologii i Ichtiobiologii Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Przewodniczący lubelskiego oddziału Polskiego Towarzystwa Hydrobiologicznego. Przedmiotem jego działalności naukowej są: hydrobiologia i ochrona środowiska, **Kazimierz Kasprzak** – podróżnik, dziennikarz, mieszkaniec Lubelszczyzny.

Przeprowadzona Debata Wodna stanowi element Kampanii Wodnej, której zadaniem jest zwrócenie uwagi na problem niedoboru wody pitnej na świecie oraz zaangażowanie Polaków w pomoc ludziom, którzy są jej pozbawieni. Partnerzy Kampanii chcą zwrócić szczególną uwagę Polaków na Południowy Sudan – rejon o katastrofalnej sytuacji wodnej (więcej o Kampanii Wodnej na www.wodapitna.pl, www.cisowianka.pl).

Podczas lubelskiego spotkania organizowanego właśnie pod hasłem *Woda dla Sudanu* przedstawiciele Polskiej Akcji Humanitarnej oraz zaproszeni naukowcy starali się odpowiedzieć m.in. na pytania:

Czy jesteśmy w stanie pomóc Afryce? Czy problem wodny może dotknąć również Polskę? Jak szybko wyczerpią się zasoby wody na świecie?

Ważnym punktem debaty była publikacja wyników raportu TNS OBOP pt. *Polacy a świadomość oszczędzania wody*, przeprowadzonego na zlecenie National Geographic Channel w lutym 2009 roku. Zebrani Prelegenci zastanawiali się także, czy obraz Polaka powstały na podstawie danych zawartych w raporcie, rzeczywiście wiąże się z realnym zaangażowaniem rodaków w rozwiązanie problemu wodnego oraz z dostateczną wiedzą na ten temat.

Dodatkowym elementem Debaty była prezentacja filmu z misji PAH w Sudanie oraz prezentacja zdjęć z Sudanu.

Bardzo nam miło, iż na miejsce pierwszej Debaty wodnej został wybrany Lublin i nasz Uniwersytet. Cieszymy się z możliwości szerzenia wiedzy o tego typu problemach globalnych, gdyż problem braku dostępu do wody pitnej, mimo iż uważany za odległy, nie powinien być nam Polakom obojętny. Jest on realnym zagrożeniem także w Europie. Woda stanowi niezbędny element do życia, dlatego tak ważne jest racjonalne gospodarowanie dostępnymi zasobami wodnymi na co dzień.

MAŁGORZATA GOLUCH

DYABOLA profituje

W dniach od 1 do 14 marca we Frankfurcie nad Menem miało miejsce spotkanie w ramach projektu tworzenia wirtualnej wersji bibliografii archeologii europejskiej pod nazwą DYABOLA¹. System, posiadający polską wersję językową z kompletnym tezaurem, opracowaną w całości w Lublinie, dostępny jest w Instytucie Archeologii UMCS od czterech lat bezpłatnie². Aktualnie projekt wszedł w ostatni etap przygotowań do udostępnienia części zasobów bazy danych w systemie otwartym. Będzie to również swoista rewolucja w zakresie pracy ze zgromadzonymi zasobami, opracowywanymi do tej pory w systemie DOS, z docelowym przejściem na Windows. Otwarte zostaną również pomosty dla kompatybilnych zasobów innych bibliotek, np. Statsbibliothek w Berlinie.

Projekt od samego początku funkcjonuje przy Römisch-Germanische-Kommission des Deutschen Archäologischen Instituts, gdzie znajduje się jego merytoryczna centrala. Pomysł powstał najpierw jako wewnętrzna próba usystematyzowania i ułatwienia poruszania się po własnej bibliotece, będącej największą z gromadzących literaturę archeologiczną w Europie (dysponującą około 130 000 tytułami). Następnym krokiem było udostępnienie tej wirtualnej bibliografii poprzez Internet, dzięki czemu można zapoznać się ze zbiorami RGK oraz śledzić na bieżąco ukazujące się nowości wydawnicze, jak monografie, czasopiśma, książki pamiątkowe. Sama biblioteka to prawdziwy naukowy raj, mierzony setkami metrów półek, w regałach ustawionych na trzech poziomach wielkiego budynku przy Palmengartenstrasse. Gromadzone od 150 lat książki i czasopiśma fachowe pozwalają na pracę

praktycznie nad dowolnym tematem, obejmującym problematykę od paleolitu po archeologię nowożytną. Atutem zbioru jest wiele unikatów książkowych, na przykład z Europy Wschodniej, starych wydawnictw rosyjskich, bibliofilskich katalogów kolekcji z Kaukazu i Syberii oraz wolny, nieograniczony dostęp do wszelkich książek.

Aktywność lubelskiej ekspozytury DYABOLA zaowocowała w dwojaki sposób. Od czterech lat archeolodzy z Instytutu Archeologii UMCS mają pierwszeństwo w dostępie do księgozbioru we Frankfurcie (normalnie trzeba rezerwować miejsce do pracy z rocznym wyprzedzeniem); jako jedyni posiadają nieograniczone prawo do kopiowania publikacji, ostatnio w wersjach cyfrowych; w końcu zwolnieni są od wszelkich opłat i mają zapewnione noclegi w pokojach gościnnych hotelu należącym do RGK. Z tej dogodności skorzystało już kilkoro z pracowników naszego Instytutu.

Drugim profitem są przekazywane do Biblioteki Instytutu Archeologii książki. Przed dwoma laty było to prawie pół tony bezcennych publikacji³, a w tym roku kilkadziesiąt tomów o wartości przekraczającej dwa i pół tysiąca euro. Możemy się pochwalić, iż dzięki uprzejmości zespołu RGK weszliśmy w posiadanie między innymi niezwykle cennej i niemal kompletnej serii monumentalnego opracowania dotyczącego paleolitycznego stanowiska Gönnersdorf – „Der Magdalénien Fundplatz Gönnersdorf”. Przywieziono również bez mała 8 GB skanów unikatowych książek w formacie PDF. Centrala w uznaniu skuteczności pracy dla DYABOLA dołożyła w tym roku zapewnienie o odkładaniu wszystkich dubletów trafiających do RGK dla biblioteki IA UMCS.

Jeszcze w tym roku do Frankfurtu pojadą kolejni młodzi naukowcy z Lublina, dla których pobyt w tamtejszej bibliotece, to również wrota do europejskiej i światowej archeologii.

EWELINA KOKOWSKA

Nowoczesna pracownia na Wydziale Politologii

W piątkowe popołudnie 27 marca na Wydziale Politologii spotkali się: Prorektor ds. studenckich, Władze Wydziału, dziennikarze oraz studenci. Okazja była ważna – oficjalne otwarcie nowoczesnej pracowni telewizyjno-radiowej. A jest się czym szczerzyć. Dwie profesjonalne kamery studyjne, kamery cyfrowe, które studenci mogą wypożyczać, stacja do montażu telewizyjnego i radiowego, rejestratory cyfrowe, monitory studyjne, mikrofony, telewizor LCD, odtwarzacz i nagrywarka DVD, nowoczesne oprogramowanie i wiele innych przydatnych sprzętów.

Z pracowni już korzystają studenci dziennikarstwa i politologii ze specjalnością dziennikarską. I chociaż do tej pory zajęcia warsztatowe prowadzone przez redaktorów z Telewizji i Radia Lublin były na wysokim poziomie, to studentom trudno było wypróbować teoretyczne umiejętności w praktyce. Dzięki pracowni przyszli dziennikarze mogą uczyć się, jak występować przed kamerą, współpracować z operatorem czy montować materiały czyli wszystkich niezbędnych czynności potrzebnych do pracy w radiu czy telewizji. Pracownia powstała dzięki dotacji Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Wkład własny wynosił około 30 tysięcy złotych. Całość kosztowała 150 tysięcy złotych. Ale to nie wszystko czym zachęca dziennikarstwo na Wydziale Politologii. Dzięki zaangażowaniu kierownika Zakładu Dziennikarstwa – **prof. Iwony Hofman**, została podpisana umowa z telewizją TVN. W jej ramach dziennikarze poprowadzą zajęcia i spotkania z naszymi studentami, a na najlepszych czekają praktyki. Dodatkowym atutem jest fakt, iż od przyszłego roku akademickiego także studia drugiego stopnia na kierunku dziennikarstwo będą prowadzone na naszym wydziale. Udało się to zrealizować dzięki współpracy z Wydziałem Humanistycznym UMCS.

MONIKA KUŚMIERZ

1 DYABOLA – jest skrótem od pełnej nazwy projektu: *DY*namicallly *Accumulating Data* *Base on Objects and Literature About Antiquity*

2 Porównaj: M. Bajka, E. Kokowska, *Projekt DYABOLA w Instytucie Archeologii UMCS*, [w:] J. Gurba, J. Libera (red.) *60 lat archeologii w UMCS. Podsumowanie ostatniego dziesięciolecia*, Lubelskie Materiały Archeologiczne, t. XV, Lublin 2007, s. 169-172.

3 A. Kokowski, *DYABOLA – projekt europejskiej biblioteki wirtualnej*, „Wiadomości Uniwersyteckie”, Nr 7(122), s. 44.

KOBIETY – KOBIETOM

To piękne hasło pojawiło się w Instytucie Pedagogiki w ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Kobiet w dniu 10 marca 2009 r. O godz. 12⁰⁰ w auli Wydziału Pedagogiki Psychologii UMCS w Lublinie odbyło się seminarium pt.: „DBAJ O SIEBIE”. Zostało ono zorganizowane przez Instytut Pedagogiki UMCS, Ośrodek Profilaktyki Nowotworów i Promocji Zdrowia Centrum Onkologii Ziemi Lubelskiej, Pełnomocnika Wojewody Lubelskiego ds. Kobiet i Rodziny oraz Wojewódzki Ośrodek Koordynujący Populacyjny Program Profilaktyki i Wczesnego Wykrywania Raka Szyjki Macicy w Lublinie. Celem seminarium było zwrócenie uwagi studentek kierunków pedagogiki i psychologii, na bardzo ważny aspekt troski o własne zdrowie oraz konieczność wykonywania badań profilaktycznych.

Seminarium podejmowało bardzo istotne problemy i jednocześnie miało niezwykle podniosły charakter. Bowiem honorowy patronat nad seminarium objęła Wojewoda Lubelski **Genowefa Tokarska**. Ponadto swoją obecnością spotkanie zaszczylicili: Jego Magnificencja Rektor UMCS **prof. dr hab. Andrzej Dąbrowski**, Dziekan Wydziału Pedagogiki i Psychologii **prof. Ryszard Bera**, Prodziekan Wydziału Pedagogiki i Psychologii: **dr Ewa Sarzyńska**, **dr Andrzej Różański**, Konsultant wojewódzki

w dziedzinie położnictwa i ginekologii oraz kierownik Katedry i Kliniki Położnictwa i Perinatologii Uniwersytetu Medycznego **prof. zw. dr hab. n. med. Jan Oleszczuk**, Pełnomocnik Wojewody Lubelskiego ds. Kobiet i Rodziny **Karolina Kwaśniewska**, Dyrektor Centrum Onkologii Ziemi Lubelskiej **Elżbieta Starosławska**, Dyrektor Instytutu Pedagogiki UMCS – **dr hab. Janusz Kirenko prof. nadzw.**

W imieniu władz uczelni z pięknymi słowami powitania oraz życzeniami dla wszystkich pań zwrócił się Rektor UMCS **prof. dr hab. Andrzej Dąbrowski**. Jego Magnificencja do życzeń do-

łączył także kwiaty – każda kobieta na sali otrzymała wiosennego żółtego tulipana.

Słowa troski i zainteresowania zdrowiem kobiet na Lubelszczyźnie stanowiły kanwę wystąpienia Wojewody Lubelskiego **Genowefy Tokarskiej**. Pani Wojewoda podkreślała znaczenie profilaktyki w walce z chorobami nowotworowymi.

Wystąpienia prelegentów dotyczyły bardzo interesujących zagadnień. Na początku została zaprezentowana aktualna sytuacja perinatalna w województwie lubelskim przez **prof. n. med. Jana Oleszczuka** – Konsultanta wojewódzkiego w dziedzinie położnictwa i ginekologii oraz **dr n. med. Henrykę Sawulicką-Oleszczuk** – konsultanta wojewódzkiego w dziedzinie neonatologii. *Kodeks Zdrowego Życia z rozwinięciem programów profilaktycznych* przedstawiła **dr n. med. Elżbieta Rodecka-Gustaw** – kierownik Ośrodka Profilaktyki Nowotworów i Promocji Zdrowia Centrum Onkologii Ziemi Lubelskiej.

Kolejne wystąpienia kładły nacisk na oddziaływania profilaktyczne. Tematem wystąpienia **dr n. med. Andrzej Nowakowski** z Wojewódzkiego Ośrodka Koordynującego Populacyjny Program Profilaktyki i Wczesne-

go Wykrywania Raka Szyjki Macicy w Lublinie.

Bardzo sugestywnymi, osobistymi refleksjami podzieliła się ze studentkami prezes Stowarzyszenia Amazonek w Lublinie **mgr Otylia Samolej** w swoim wystąpieniu na temat: *Potrzeba badań profilaktycznych*. **Dr n. med. Marzena Laskowska** – specjalista ginekologii i położnictwa, adiunkt (Katedra i Klinika Położnictwa i Perinatologii, Uniwersytet Medyczny

w Lublinie) podkreśliła znaczenie odpowiedniego trybu życia i sposobu odżywiania kobiet – przyszłych matek.

Na zakończenie seminarium Dziekan Wydziału Pedagogiki i Psychologii prof. dr hab. Ryszard Bera złożył serdeczne podziękowania prelegentom, a także organizatorom, w tym przede wszystkim **dr Grażynie Kwaśniewskiej** z Instytutu Pedagogiki

oraz przedstawicielom Samorządu Studenckiego. Wyraził także wdzięczność Lubelskiemu Urzędowi Wojewódzkiemu za objęcie patronatu honorowego.

Inicjatywa zorganizowania przez Wydział Pedagogiki i Psychologii seminarium o takiej tematyce wskazuje na kultywowanie pięknej uniwersyteckiej tradycji odpowiedzialności za losy społeczeństwa.

**IZABELA PIETRAS
MAŁGORZATA SAMUJŁO**

Janusz Golec: Jüdische Identitätssuche

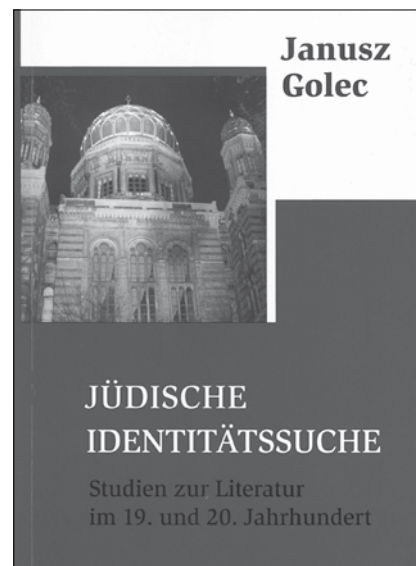
Studien zur Literatur des 19. und 20. Jahrhunderts.
Wydawnictwo UMCS, Lublin 2009, ss. 163.

Nakładem wydawnictwa UMCS ukazał się zbiór artykułów naukowych profesora **prof. dr. hab. Janusza Golca**, literaturoznawcy z Instytutu Germanistyki UMCS, poświęcony poszukiwaniu tożsamości żydowskiej głównie przez autorów niemieckojęzycznych pochodzenia żydowskiego (wyjątek stanowią tu Bruno Schulz i Zofia Grzesiak). Żydowskie pochodzenie autorów wpływało na problematykę a nawet dobór gatunków: Aaron Bernstein, Leopold Kompert i Karl Emil Franzos weszli do literatury niemieckiej głównie jako twórcy tzw. Ghettoesgeschichte. Opisy życia w żydowskim getcie (mowa tu jeszcze o dziewiętnastowiecznym getcie w wielonarodowym państwie Habsburgów) i szteta, stosunek do języka i kultury niemieckiej, procesy akulturacji i asymilacji, projekty emancypacji Żydów, próba określenia istoty żydowskości – to najczęstsze tematy podejmowane przez pisarzy pochodzenia żydowskiego jeszcze przed czasem hitlerowskiej nagonki i Holocaustu. Autor publikacji analizuje również na przykładzie autobiograficznych utworów Eliasa Canetti, Zofii Grzesiak i Mose Rosenkranza proces socjalizacji jednostki w wieloetnicznym i wielokulturowym otoczeniu przedwojennym, gdzie wybór językowy był wyborem – z reguły skomplikowanym – tożsamości i ojczyzny.

Wtomie znaleźć można porównanie utraty ojczyzny i różnych konstrukcji ojczyzny w pisarstwie Josepha Rotha i Brunona

Schulza, przedstawienie polsko-niemiecko-żydowskiego sąsiedztwa w Galicji i przedwojennej Polsce w powieści *Die Tochter* Brunona Franka, analizę światopoglądu pisarza i polityka Ernsta Tollera czy opis symptomatycznych kolei losu Ernsta Weissa, zakończonego emigracją i samobójstwem w dniu wkroczenia niemieckich oddziałów do Paryża. Profesor Janusz Golec z jednej strony wprowadza czytelnika w miniony fascynujący świat wschodnioeuropejskiego współistnienia kultur i narodowości (pisarze z Galicji), z drugiej zaś strony ukazuje dylematy zasymilowanych pisarzy w Niemczech, których narodowosocjalistyczna dyktatura i polityka rasowa postawiła przed trudnymi wyborami (Weiß, Toller).

Zebrane artykuły powstały zasadniczo w ciągu ostatnich piętnastu lat (jedynie artykuł o Mose Rosenkranzu pochodzi

z roku 1988) i odzwierciedlają wzmożone zainteresowanie historyczną wielokulturowością i swoistym fenomenem pogranicza kultur. Mimo że ukazały się w różnych czasopismach i publikacjach zbiorczych, tworzą razem spójny przegląd problematyki żydowskiej w twórczości pisarzy pochodzenia żydowskiego, prezentując ich różnorodne losy, postawy i zapatrywania na „kwestię żydowską” (Judenfrage).

ANNA PASTUSZKA

Jak działa Wielki Zderzacz Hadronów?

9 maja 2009 roku o godzinie 10⁰⁰ w Gmachu Biblioteki Głównej UMCS odbędzie się uroczyste otwarcie wystawy przygotowanej z okazji uruchomienia Wielkiego Zderzacza Hadronów, LHC w Europejskiej Organizacji Badań Jądrowych – CERN.

Wykład inauguracyjny wygłosi prof. dr hab. Mieczysław Budzyński z Instytutu Fizyki UMCS. W programie przewidziane są prezentacje dotyczące fizyki i technik LHC.

Wystawa potrwa do 17 maja 2009 roku. Zwiedzanie dla grup zorganizowanych w godzinach 9⁰⁰ do 15⁰⁰, rezerwacja telefoniczna 081 537 58 31, 0 603 172 564, zwiedzanie indywidualne w godzinach 16⁰⁰ do 18⁰⁰

Euro coraz bliżej

26 marca w gmachu Wydziału Ekonomicznego Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie odbyła się konferencja *Euro coraz bliżej*, zorganizowana przez Koło Naukowe Ekonomistów UMCS, Narodowy Bank Polski Oddział Okręgowy w Lublinie oraz Wydział Ekonomiczny UMCS. Patronat honorowy nad konferencją objął Rektor UMCS **prof. dr hab. Andrzej Dąbrowski** oraz Wojewoda Lubelski **Genowefa Tokarska**. Spotkanie poświęcone było przystąpieniu Polski do Strefy Euro. Uczestnicy poza wysłuchaniem wykładów znanych polskich ekonomistów mieli możliwość wzięcia udziału w panelu dyskusyjnym oraz w warsztatach *Poznaj banknoty i monety euro*.

Wykłady wygłosili: **prof. dr hab. Bogumiła Mucha-Leszko** – Kierownik Zakładu Gospodarki Światowej UMCS – *Etapy integracji walutowej we Wspólnocie Europejskiej*; **dr Grzegorz Tchorek** – Biuro ds. Integracji ze Strefą Euro NBP – *Międzynarodowy wymiar euro*; **dr Mariusz Kicia** – Zakład Bankowości UMCS – *Wpływ wprowadzenia euro na gospodarki innych państw*; **Jacek Wiśniewski** – Główny Ekonomista Raiffeisen Bank Polska S.A. – *Wpływ przyjęcia Euro na rynki kapitałowe w Polsce*; **dr hab. Robert Gwiazdowski** – prezydent Centrum im. Adama Smitha – *Euro: fakty i mity*.

W dyskusji panelowej *Szanse i zagrożenia wspólnej waluty*, którą poprowadziła **dr hab. Jolanta Szolno-Koguc**, wzięli udział zaproszeni goście, a także **Remigiusz Grudzień** – ekonomista PKO BP oraz Wicewojewoda Lubelski **Henryka Strojnowska**. Konferencję swoim przybyciem uświetnili: **prof. Stanisław Michałowski** – Prorektor ds. Studenckich UMCS, **prof. dr hab. Jerzy Węclawski** – Dziekan Wydziału Ekonomicznego, dyrektor NBP Lublin – **Ilona Skibińska-Fabrowska** i wielu innych wspianiałych gości.

Integralną częścią konferencji były warsztaty *Poznaj banknoty i monety euro* zorganizowane przez Narodowy

Bank Polski Oddział Okręgowy w Lublinie. Począwszy od 9⁰⁰, uczestnicy brali udział w błyskawicznym kursie rozpoznawania autentyczności banknotów euro oraz mogli obejrzeć wystawę numizmatyczną *Monety euro*, na której zaprezentowano monety obiegowe 16 krajów Strefy Euro.

Zorganizowanie konferencji nt. euro było wynikiem olbrzymiego zainteresowania tym tematem wśród społeczeństwa. Im bliżej wprowadzenia euro, tym więcej pytań, wątpliwości i nadziei. Co wiąże się z przystąpieniem Polski do UGW? Jakie skutki będzie to miało dla każdego z nas? Czy więcej można skorzystać, czy stracić? – na takie pytania starali się znaleźć odpowiedź uczestnicy konferencji.

W zorganizowanym minireferendum *Czy jesteś za przystąpieniem Polski do Strefy Euro w 2012 r.?* 65% uczestników konferencji odpowiedziało „TAK”. Jednak w 2012 roku do Strefy Euro nie wejdziemy, nawet jeśli będzie powszechna zgoda polityczna – podsumował dr hab. Robert Gwiazdowski z Centrum im. Adama Smitha – *To dlatego, iż nie spełniamy odpowiednich warunków ekonomicznych i prawnych*. Natomiast Jacek Wiśniewski z Raiffeisen Bank zauważył, że gdyby Warszawa i Bruksela były zdecydowane, to i tak moglibyśmy wejść do Eurolandu.

Społeczeństwu potrzebna jest rzetelna wiedza. Mamy dosyć haseł i propagandy, które niczego nie wyjaśniają – powiedziała prof. Bogumiła Mucha-Leszko, rozpoczynając spotkanie. Niejako w odpowiedzi na ten apel, dr Grzegorz Tchorek z NBP przedstawił obszerną analizę zagadnienia. Wynikało z niej, iż sama zamiana złotych na euro nie zagwarantuje nam jakiegoś cudu gospodarczego. *Jest to jedynie szansa na lepszy rozwój handlu, biznesu i przyciąganie więcej inwestycji. To też większa wiarygodność i stabilność kraju, ale i zagrożenie*

wynikające z utraty samodzielnej polityki pieniężnej. O zaletach przyjęcia euro mówił również dr Mariusz Kicia. Zwrócił uwagę, iż największe korzyści w tym zakresie odczuły kraje, których waluty narodowe przed przyjęciem euro odgrywały tradycyjnie małą rolę, jak peseta hiszpańska czy escudo portugalskie. *Euro powinniśmy traktować jako olbrzymią szansę na cywilizacyjny skok, na dogonienie krajów Europy Zachodniej. Ale to wymaga pewnych przygotowań, bez których ten skok mógłby spowodować połamanie nóg* – mówił dr Grzegorz Tchorek.

Pojawiały się również pytania o poziom kursu walutowego, po jakim Polska powinna wymienić złotówki na euro. Dr Mariusz Kicia podkreślił, iż dla polskiej gospodarki bardziej korzystne będzie ustalenie kursu centralnego na niższym poziomie, ze względu na wyższy koszt i trudność dostosowania przewartościowanego kursu centralnego w ramach ERM II niż kursu niedowartościowanego. *Skoro pytają państwo, jaki powinien być kurs euro, to ja zapytam: jaki powinien być kurs pomarańczy?* – humorystycznie podsumował dr hab. Robert Gwiazdowski co do powszechnych na ten temat spekulacji.

Konferencja cieszyła się dużym zainteresowaniem. Niewątpliwie wpłynęła na pobudzenie dyskusji na temat euro wśród studentów, nauczycieli akademickich, lokalnych mediów i innych środowisk opinotwórczych.

Przygotowanie konferencji nie byłoby możliwe bez zaangażowania zaproszonych prelegentów, Narodowego Banku Polskiego, władz Wydziału Ekonomicznego UMCS, wsparcia patronów i sponsorów, którym organizatorzy dziękują za owocną współpracę.

KATARZYNA TWAROWSKA
KOŁO NAUKOWE

Pomóc marzeniom

19 marca na Wydziale Humanistycznym miała miejsce loteria charytatywnej zorganizowana przez wolontariuszy lubelskiego oddziału Fundacji *Mam Marzenie*. Akcja zakończyła się wspólnym sukcesem uczestników i twórców – zebrano blisko 1500 złotych!

Tegoroczna loteria stanowi kontynuację akcji, jaka została za-inaugurowana rok temu na tym wydziale. Miejsce to nie zostało wybrane przypadkowo – wolontariuszki odpowiedzialne za organizację loterii studiują na kierunkach humanistycznych, a nauczone doświadczeniem, wiedziały, że na pomoc ze strony pracowników i studentów swojego wydziału na pewno mogą liczyć. Poza studiami pomagają w Fundacji *Mam Marzenie*, spełniającą marzenie dzieci, których życie jest zagrożone chorobą. Dziecięca wyobraźnia nie zna granic, toteż wolontariusze mają niekiedy trudne zadanie do zrealizowania, jednak satysfakcja, jaka płynie z zobaczenia uszczęśliwionego Marzyciela, któremu choroba odbiera radość dzieciństwa, ma wielką moc!

Rok temu dochód z loterii przeznaczono na spełnienie marzenia chłopca, pragnącego mieć psa yorka. Dzięki zaangażowaniu zarówno studentów, jak i pracowników uczelni, którzy chętnie kupowali losy i brali udział w losowaniu fantów, marzenie zostało zrealizowane. *Loteria stanowi doskonałą formę zbiórki, bo łączy w sobie przyjemne z pożytecznym* – opowiada jedna z wolontariuszek – *Niewielka cena losu i gwarancja jakiegos upominku przyciągały uczestników. Jednak najważniejszy jest cel takiej akcji – za zabrane pieniądze zrealizujemy kolejne marzenie!*

Na biorących udział w loterii czekały atrakcyjne nagrody. Dzięki przychylności właścicieli lubelskich pubów, saloonów kosmetycznych czy miejsc takich, jak kino, teatr, filharmonia udało się zebrać 50 zaproszeń. Dla pań szczegól-

nie cenny wydawał się los umożliwiający skorzystanie ze SPA, panowie zaś liczyli na bilet na mecz Pucharu Polski w koszykówce mężczyzn. Lokalne media oddały swoje gadzety promocyjne, które zamieniły się w wiele atrakcyjnych losów. Lista sponsorów nie ma końca, a sukces, jakim tegoroczna akcja została uwieńczona są dowodem na wielkie serce ludzi, którym nie jest obojętny los słabszych. Spełnienie marzenia dla takich dzieci jest jak najlepszy lek. Dlatego biorąc udział w takich przedsięwzięciach, pomagamy marzyć innym.

Wydział Chemii stawia na recykling

Władze Wydziału Chemii UMCS oraz przedstawiciele Polskiej Korporacji Recyklingu Sp. z o.o. z siedzibą w Lublinie chcą wspólnie pracować nad projektami dotyczącymi ponownego wykorzystania odpadów. W poniedziałek, 23 marca 2009 roku podpisano list intencyjny w tej sprawie.

Wydział Chemii UMCS oraz Polska Korporacja Recyklingu Sp. z o.o. będą wspólnie prowadzić prace badawczo-rozwojowe obejmujące ogólną problematykę recyklingu sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Współpraca będzie realizowana z udziałem studentów wydziału w postaci praktyk studenckich, prac magisterskich i specjalistycznych badań w ramach grantów naukowych pozyskanych na ten cel.

W uroczystym podpisaniu listu intencyjnego wzięli udział przedstawiciele obu stron. **Dr hab. Władysław Janusz, prof. nadzw.**, dziekan Wydziału Chemii UMCS oraz **dr hab. Janusz Ryczkowski, prof. nadzw.**, prodziekan Wydziału Chemii. Polską Korporację Recyklingu Sp. z o.o. reprezentowali **Grażyna Rokosz**, prezes spółki oraz **Witold Chemperek**, wiceprezes.

W pierwszej kolejności naukowcy z Wydziału Chemii zajmą się problemami dotyczącymi odpadów chłodniczych, które są traktowane jako odpady niebezpieczne. Przeprowadzą badania nad uty-

lizacją freonu zawartego w urządzeniach chłodniczych i klimatyzacyjnych.

Od 29 lipca 2005 r. obowiązuje ustawa o utylizacji zużytego sprzętu elektronicznego i elektrycznego (nowelizacja 1 stycznia 2009 r). Wdraża ona wymogi unijne, aby zużyte urządzenia nie lądowały na śmietnikach. Elektrośmieci zawierają liczne substancje szkodliwe, które mogą przenikać do środowiska naturalnego.

ADAM LESIUK
JOANNA RESZKO-ZYGMUNT

Wolno ć jest tam, gdzie są wolni ludzie

Wolność jest tam, gdzie są wolni ludzie – to tytuł wystawy w Muzeum UMCS, którą 9 marca br. otworzył prof. dr hab. Ryszard Szczygiel, Prorektor ds. Ogólnych Uniwersytetu. Ta niezwykle interesująca ekspozycja poświęcona jest działalności Niezależnego Zrzeszenia Studentów w Lublinie w 1988 r. Przygotowało ją Biuro Edukacji Publicznej Instytutu Pamięi Narodowej – stroną merytoryczną, obecna na otwarciu dr Dorota Gałaszewska-Chilczuk, graficzną zaś Magdalena Śladecka. Wystawę można było oglądać w marcu. Tworzy ją kilkadziesiąt zdjęć dużych formatów, ułożonych chronologicznie, pochodzących ze zbiorów prywatnych.

Prezentację rozpoczynają fotografie z manifestacji studentów KUL i UMCS, która odbyła się 7 marca 1988 r., w dwudziestą rocznicę wydarzeń marca '68. Następnie pokazane są zdjęcia z wiecu mieszkańców Lublina 1 maja, z majowego kiermaszu wydawnictw niezależnych, z wiecu studentów 5 maja na dziedzińcu KUL, z pikiet studentów na schodach przed frontem KUL w dniach od 6 do 10 maja, z sierpniowej akcji protestacyjnej na KUL, a także z manifestacji 11 listopada na Placu Litewskim z okazji 70. rocznicy odzyskania niepodległości. Przegląd kończą zdjęcia z manifestacji pod pomnikiem Marii Curie-Skłodowskiej 13 grudnia 1988 r., na której m.in. płomienne przemówienie wygłosił Zygmunt Łupina.

Wystawa opowiada o wydarzeniach, które były wyrazem budzenia się społeczeństwa z letargu spowodowanego wprowadzeniem stanu wojennego, i które zmusiły ówczesną władzę do podjęcia na nowo dialogu społecznego.

Głównymi „aktorami” tych wydarzeń byli młodzi ludzie – studenci członkowie i sympatycy NZS. Warto przypomnieć historię tej organizacji, cytując wypowiedź autorki wystawy, dr Doroty Gałaszewskiej-Chilczuk.

Inicjatywa powołania nowej, samorządnej i suwerennej organizacji studenckiej, z którą 2 września 1980 roku wystąpili studenci Uniwersytetu Gdańskiego, spotkała się z pozytywną reakcją lubelskiego środowiska akademickiego. 24 września 1980 roku powstał Tymczasowy Komitet Założycielski na Uniwersytecie Marii Curie-

W październiku 1980 roku doszło do spotkania komitetów z lubelskich uczelni. Powołano Komisję Porozumiewawczą, której zadaniem było reprezentowanie interesów akademickiego środowiska lubelskiego na spotkaniach ogólnokrajowych oraz nadzór nad poszczególnymi uczelnianymi organizacjami NZS.

Celem NZS była walka o odzyskanie przez uczelnie wyższe autonomii, w tym prawa do samodzielnego wyboru władz akademickich oraz wolności tworzenia studenckich organizacji. Żądano zaprzestania represji wobec studentów i pracowników naukowych. Organizacja domagała się ograniczenia działalności cenzury, zapewnienia studentom oraz pracownikom uczelni

Skłodowskiej. Jeszcze przed rozpoczęciem roku akademickiego zawiązały się kolejne TKZ – na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, Politechnice Lubelskiej, Akademii Medycznej i Akademii Rolniczej.

pełnego dostępu do bibliotek i archiwów, zwiększenia środków budżetowych na naukę i kulturę, zniesienia obowiązującego regulaminu studenckiego oraz zmiany zasad rekrutacji na studia.

Po wprowadzeniu stanu wojennego NZS zostało zdelegalizowane, a jego członkowie poddani represjom. Zrzeczenie, nie mogąc kontynuować swej działalności legalnie, próbowało realizować swe postulaty w konspiracji lub w ramach samorządów studenckich, oficjalnie działających na uczelniach wyższych. W 1987 roku doszło do odnowienia działalności zrzeszenia na uczelniach lubelskich. Organizacja Uczelniana NZS UMCS została reaktywowana 24 marca 1987 roku, dzień później NZS UMCS z Akademią Rolniczą i KUL przystąpiło do tworze-

nia Międzyuczelnianej Komisji NZS. W kwietniu w jego pracę włączyły się NZS Akademii Medycznej i Politechniki Lubelskiej. NZS domagał się przywrócenia uczelniom wyższym autonomii, zmiany ustawy o szkolnictwie wyższym oraz ponownej rejestracji zrzeszania.

NZS zajmował się kolportażem wydawnictw niezależnych, organizował projekcje filmów wideo pochodzących z nieocenzurowanej dystrybucji podziemnej. Prowadził również kursy samokształceniowe. Brał czynny udział w przygotowaniach III pielgrzymki pa-

pieża Jana Pawła II do Polski, podczas której członkowie działali w służbie porządkowej obsługującej wizytę. Lubelski NZS aktywnie włączył się do strajków i manifestacji antykomunistycznych, jakie miały miejsce w Lublinie w 1988 i 1989 roku.

NZS został ponownie zarejestrowany we wrześniu 1989 roku.

Niezależne Zrzeszenie Studentów działa na naszej uczelni aktywnie także dzisiaj, o czym mówił obecny na otwarciu wystawy **Wojciech Zieliński** – Sekretarz Generalny NZS.

DARIUSZ BORUCH

Powstaniec na Politologii

25 marca br. na Wydziale Politologii UMCS w Lublinie odbyło się spotkanie z powstańcem warszawskim **kpt. Wiesławem Lubczyńskim**, zorganizowane przez Politologiczne Koło Naukowe. Z kapitanem rozmawiała **dr Eleonora Kirwiel** z Zakładu Myśli Politycznej Wydziału Politologii. Wiesław Lubczyński to jeden z pierwszych członków Szarych Szeregów. Brał czynny udział w Powstaniu Warszawskim. Pod koniec powstania został aresztowany i zesłany do jednego z obozów koncentracyjnych w Buchenwaldzie, gdzie zachorował na czerwonkę. Jako jedyny z chorych więźniów przeżył. 14 kwietnia 1945 obóz został wyzwolony przez wojska amerykańskie. Kiedy po wojnie dużo ludzi wyjeżdżało z Polski, on postanowił zostać. Jednocześnie uczył się do matury i pracował jako kierownik karetki pogotowia. Już w 1951 roku został przyjęty na Akademię Medyczną w Lublinie. Zawód lekarza wykonywał ponad 60 lat. Wystąpienie kapitana podzielone było na cztery części. Bohater opowiedział o swojej działalności w Szarych Szeregach, o udziale w powstaniu,

o zesłaniu do obozu koncentracyjnego i okresie powojennym. Uczestnicy spotkania byli pod wrażeniem jego niespożytej energii życiowej. Kapitan chętnie odpowiadał na każde pytanie. Kiedy spotkanie dobiegło końca, pożegnał się osobiście z każdym z uczestników.

MARCIN MATYJA
POLITOLOGICZNE
KOŁO NAUKOWE UMCS

W kręgu muzyki Fryderyka Chopina z okazji 199 rocznicy urodzin

4 marca 2009 Sala Kameralna Instytutu Muzyki Wydziału Artystycznego UMCS w Lublinie rozbrzmiewała utworami Fryderyka Chopina podczas koncertu upamiętniającego 199 rocznicę urodzin naszego znakomitego kompozytora. Data

(22 lutego lub 1 marca 1810 r.) przyjęcia na świat Chopina nadal podlega nieustającej dyskusji, jednak bez względu na to środowisko muzyczne oddało cześć wybitnemu Polakowi, biorąc udział w koncercie. Wykonawcami byli lubelscy artyści, pracownicy Zakładu Pedagogiki Instrumentalnej oraz Zakładu Kształcenia Wokalnego Instytutu Muzyki Wydziału Artystycznego UMCS. Program obejmował wyłącznie twórczość Chopina będącą, co nie ulega wątpliwości, prawdziwą wizytówką w Europie i na świecie. Swój ślad kompozytor silnie odcisnął na dziejach europejskiego romantyzmu. Dla następnych pokoleń zostawił – jak pisał Karol Szymanowski – *idealny pierwowzór, najdoskonalszy kanon polskiego muzycznego piękna*, toteż muzycy bardzo chętnie sięgają po ten niezaprzeczalnie oryginalny repertuar. Koncerty w hołdzie Chopinowi stały się już niemal tradycją i posiadają charakter cykliczny.

Szerokie pole do popisu mieli tu bez wątpienia pianiści, korzystający z wielkiej spuścizny dzieł fortepianowych, którym to geniusz poświęcił najwięcej miejsca w swojej twórczości, aczkolwiek usłyszeliśmy również transkrypcje na inne instrumenty oraz pieśni na głos i fortepian.

W wykonaniu **Beaty Dąbrowskiej** (flet) zabrzmiały Wariacje na temat Rossiniego. Przy fortepianie towarzyszył jej **Piotr Chilimoniuk**. Artystka z wielką swobodą i świadomością zamierzeń muzycznych operowała techniką wirtuozowską, która w tym gatunku pełni ważną funkcję. Przebiegi figuracyjne zostały podkreślone przez selektywną, efektowną i pełną ekspresji grę fletki. Wariacje E-dur (jedyne utwór Chopina napisany na flet) to typ tzw. „wariacji charakterystycznej” związanej ze zmianą metrum i tempa w poszczególnych częściach, co doskonale wyczuwali współgrający ze sobą artyści.

Kilkoro spośród wykonawców koncertu wybrało miniatury liryczne, będące jednocześnie pełnymi ekspresji i romantycznej filozofii nokturnami, o których Iwaszkiewicz zwykł mówić *nocne dumania o wierności i miłości zespolone z nocnym rozmyśleniem o ojczyźnie*.

Jakub Niedoborek był wykonawcą transkrypcji Nokturnu Es-dur op. 9 nr 2 na gitarę. Subtelność brzmienia utworu oraz doskonale uchwycone rubato dały wyraz romantycznemu zabarwieniu utworu, w którym charakterystyczne dla tej formy „trwanie w szczególnym nastroju” przepełnione było nostalgią i uczuciowością.

Występujący w duecie **Dariusz Drzazga** (skrzypce) i **Corelli Świeca** (fortepian) stworzyli niepowtarzalny klimat Nokturnu cis-moll op. pośmiertne, w opracowaniu Nathana Mildsteina. Artyści nie raz dali się poznać jako muzycy o ogromnej wrażliwości i wyczuciu formy. Transkrypcja

tego utworu na skrzypce brzmiała równie przekonująco, ukazując bogactwo zjawisk harmonicznnych, subtelność i wyrafinowanie. Dariusz Drzazga wydobyl znaczące akcenty liryczno-ekspresyjne, nadając właściwy charakter i wyraz „pieśni nocy”.

Interpretatorką Nokturnu Des-dur op. 27 była **Małgorzata Krzemińska-Sribniak**. Wprowadziła słuchaczy w klimat pełen czaru i tajemniczości, operując doskonale dynamiką, z wielkim wyczuciem podkreślała charakterystyczne „falowanie tempa melodii”, a także deklamacyjny charakter formy. Pianistkę usłyszeliśmy też w Etiudzie c-moll op.10, zwanej potocznie „rewolucyjną”. Małgorzata Krzemińska-Sribniak zachwyciła nas wirtuozerią gry, gdzie formuły techniczne, będąc środkami muzycznej ekspresji, stały się jednocześnie nośnikiem dramatycznej poezji. Etiuda c-moll zagrana z rozmachem i kondensacją, napięcia zdradza niewątpliwie wielki temperament pianistki.

Pieśni Fryderyka Chopina stanowiły również mocną stroną koncertu. Inspirowane przez teksty polskich poetów (S. Witwickiego, A. Mickiewicza) zajmują w dziejach pieśni polskiej szczególne miejsce. **Hubert Świeca** (tenor), któremu na fortepianie towarzyszył **Corelli Świeca** wykonał pierwszą polską balladę romantyczną *Wojak* i pieśń należąca do liryki miłosnej pt *Moja pieszczotka*. O wysokiej randze artystycznej tych utworów decydują niewątpliwie wyjątkła inwencja melodyczna kompozytora i związek muzyki z tekstem. W walory te doskonale wyczuwał Hubert Świeca, ukazując płynność linii melodycznych, elementy intonacyjno-akcentacyjne, dodatkowo swobodnie posługując się warsztatem aktorskim. Trzy pieśni: *Życzenie*, *Śliczny chłopiec*, *Piosnka litewska* usłyszeliśmy w interpretacji **Agnieszki Piekaroś-Padzińskiej** (sopran). Artystka doskonale operująca warsztatem wokalnym stworzyła prawdziwie romantyczny klimat. Dwa pierwsze utwory będące typem pieśni sielskiej z silną folklorystyczną gatunku ujmowały swą prostotą i szczerością. *Piosnka litewska* zawierająca elementy zdecydowanie intonacyjno-recytatywne, w wykonaniu artystki zabrzmiała niezwykle barwnie, uwidaczniając nieskazitelną dykcję muzyczną. Agnieszka Piekaroś-Padzińska udowodniła, iż posiada wielką wrażliwość i duże doświadczenie sceniczne. Corelli Świeca

towarzyszący na fortepianie oboju artystom umiejętnie eksponował ich walory wykonawcze.

Maciej Białas przedstawił ciekawą interpretację 4 mazurków op. 6, będących formami osobistej wypowiedzi muzycznej. Doskonale uwypuklił znamienne cechy idealnie polskiego charakteru utworów, nawiązujących do polskiej pieśni ludowej, będących wyrazem tęsknoty za krajem rodzinnym. Polonez b-moll op.

pośmiertne w wykonaniu pianisty emanował emocjonalizmem, powagą i doświadczeniem. Gatunki te w czasach Chopina łączyły się często z tematyką walki o wolność, tradycją rycerską i powstańczą, czego doskonałym wyrazem była przekonująca interpretacja Macieja Białasa.

Wykonawcy koncertu poświęconego Chopinowi dostarczyli słuchaczom wiele satysfakcji, ujmując ekspresją i prawdziwością muzycznego przekazu,

zu, skłaniając do zadumy i poruszając najczulsze strony ludzkiej duszy. Koncert poprowadziła Agata Kusto (Zakład Dydaktyki Muzycznej i Teorii Kompozycji). Pieczę artystyczną sprawował Corelli Świeca, a kierownictwo organizacyjne objęła Marlena Rekiel-Zezula. Występy pracowników IM WA UMCS cieszą się powodzeniem i z niecierpliwością czekamy na kolejne koncerty.

MARLENA REKIEL-ZEZULA

Sprawozdanie z seminarium wyjazdowego do firmy Transsystem S.A.

W dniu 13 marca b.r. pod przewodnictwem prof. dr hab. Elżbiety Skrzypek, opiekuna naukowego Studenckiego Koła Zarządzania Jakością i Wiedzą, grupa dwudziestu studentów z II, IV i V roku z SKZJiW wzięła udział w seminarium, które odbyło się w firmie Transsystem, mającej siedzibę w Woli Dalszej koło Łańcuta.

Udział w seminarium wyjazdowym jest okazją do weryfikacji wiedzy zdobytej podczas zajęć na Uniwersytecie z rzeczywistym funkcjonowaniem przedsiębiorstwa. Przykład Transsystemu to dobre pole doświadczalne szczególnie dla tych, którzy piszą prace magisterskie na temat organizacji zorientowanej na procesy i projekty. Ponadto jest to przykład firmy perfekcyjnie zorganizowanej. W warunkach kryzysu finansowego w Transsystemie nie myśli się o zwolnieniach pracowników. Firma ma stałe zamówienia na swoją produkcję, dzieje się tak dlatego, że w firmie stawia się na jakość i to się sprawdza. Dzisiaj klient oczekuje od producenta takiego poziomu jakości, który go nie tylko zadowoli, ale zadziwi.

Firma Transsystem, laureat wielu nagród, jest dobrze zarządzana i otwarta dla tych, którzy wyrażają wolę uczenia się. Jest to firma, w której zarządza się efektywnie wiedzą i kapitałem intelektualnym i przynosi to określone efekty.

Transsystem jest przedsiębiorstwem nowoczesnie zarządzanym, wysoko wyspecjalizowanym, zdolnym do realizowania kompleksowych zadań w zakresie projektowania, wykonywania oraz montażu zautomatyzowanych systemów transportu technologicznego, konstrukcji stalowych wsporczych linii produkcyjnych oraz generalnego wykonawstwa hal przemysłowych. Firma wkroczyła na najbardziej

wymagające rynki i stała się partnerem koncernów europejskich. W ramach doskonalenia organizacji pracy wdrożono zaawansowane systemy controllingu, systemy monitorowania kontraktów oraz jedną z najnowocześniejszych metod zarządzania: zarządzanie przez projekty.

Namiejsku, około godziny 10⁰⁰ grupę przywitał prezes firmy **mgr Stanisław Sroka**, który następnie poprowadził bardzo interesujący wykład poświęcony zarządzaniu projektami. W wykładzie uczestniczyła także grupa kursantów przygotowujących się do pełnienia funkcji Project Managera, gdyż firma prowadzi również szkolenia w zakresie zarządzania projektowego. Po cennej dawce wiedzy odbyła się dyskusja na temat zagadnień

poruszanych w bardzo interesującym wykładzie prezesa firmy. Drugą częścią seminarium było spotkanie z dwoma dyrektorami firmy, którzy przedstawili profil działalności oraz wskazali na źródła sukcesu firmy. Studenci mogli, zwiedzając firmę, pytać i uzyskiwać odpowiedzi na interesujące ich problemy natury technicznej, ekonomicznej i finansowej. Studenci mieli też okazję zobaczyć i zapoznać się z funkcjonowaniem biura projektów, które jest kuźnią pomysłów – projektów, które znajdują popyt na trudnym rynku europejskim i światowym. Zwiedzanie obejmowało

zakład produkcyjny: montażownię, lakiernię, składownię, dział projektowy oraz poszczególne biura. Studenci mieli możliwość poznania sposobu funkcjonowania jednej z najlepszych firm pod względem zarządzania oraz pogłębienia swojej wiedzy na temat zarządzania projektami. Było to cenne doświadczenie, które z pewnością zaowocuje w niedalekiej przyszłości.

Po pożegnaniu się z firmą Transsystem grupa studentów udała się na zwiedzanie Zamku w Łańcutie. Jest on jedną z najpiękniejszych rezydencji arystokratycznych w Polsce. Słynie ze znakomitych wnętrz mieszkalnych oraz niezwykle interesującej kolekcji pojazdów konnych.

Około godziny 16 grupa wyruszyła w drogę powrotną do Lublina.

MAGDALENA WĄSIK

Wyjazd historyków do Lwowa

W dniu 28 marca 2009 r. członkowie i sympatycy Koła Naukowego Historii Krajów Europy Wschodniej wraz ze studentami Wydziału Artystycznego UMCS uczestniczyli w wycieczce do Lwowa zorganizowanej przez władze Wydziału Artystycznego i lektora języka rosyjskiego mgr. Włodzimierza Zinczuka.

We Lwowie obejrzelśmy wiele zabytków związanych z historią Polski i nie tylko: Arsenał oraz kościół Dominikanów, który obecnie pełni funkcję Muzeum Historii Religii oraz cerkiew Ofiarowania Pańskiego, Basztę Prochową, cerkiew Uspienską (Wołoską) w dzielnicy ruskiej. Następnie przeszliśmy w okolice Rynku, gdzie obejrzelśmy Ratusz i zabyt-

kowe kamieniczki, z których każda ma niepowtarzalny charakter. Potem udaliśmy się na Cmentarz Orłat i tam mieliśmy możliwość zapalenia zniczy na grobach polskich obrońców Lwowa poległych w walkach o Lwów w latach 1918-1920. Odwiedziliśmy też Cmentarz Łyczakowski i groby znanych postaci polskiej historii i kultury – Marii Konopnickiej, Artura Grottgera oraz kwaterę powstańców styczniowych.

Po obiedzie, podczas którego skosztowaliśmy tradycyjnych potraw kuchni ukraińskiej, wyruszyliśmy w dalszą drogę. Udaliśmy się pod pomniki Tarasa Szewczenki i Adama Mickiewicza. Zwiedziliśmy katedrę łacińską pw. Wniebowzięcia NMP i słynną kaplicę Boimów. W katedrze ormiańskiej pw. Wniebowzięcia NMP obejrzelśmy jedno z najstarszych fresków we Lwowie, a przewodnik zaznajomił nas z historią tego obiektu. Następnie przeszliśmy do znajdującej się na-

przeciwko greckokatolickiej cerkwi Preobrażeńskej, która urzekła nas bogatym wystrojem wnętrza. Lwowska Starówka była przez wieki miejscem krzyżowania się wielu kultur (ruskiej, polskiej, żydowskiej, ormiańskiej) i posiada specyficzny klimat, który można odnaleźć spacerując jej ulicami.

Zwienieniem wycieczki była wizyta w przepięknej Operze lwowskiej, gdzie mieliśmy możliwość obejrzenia premiery spektaklu pt. *Orfeusz i Eurydyka*, w którym główne role grali najwybitniejsi ukraińscy artyści operowi. Wieczór uświetnił swoją obecnością ukraiński Minister Kultury W. Wowkun.

W drodze powrotnej zatrzymaliśmy się w Żółkwi, mieście które niewiele się zmieniło od początków swojego istnienia, czyli od XVI w. Tam też podziwialiśmy zamek Sobieskich, kolegiatę, synagogę.

Lwów posiada wiele innych, przepięknych zabytków, których obejrzenie zajęłoby wiele dni, dlatego mamy nadzieję, że podobną wycieczkę uda nam się w przyszłości zorganizować i zobaczyć to, czego tym razem nie udało się nam zobaczyć. Wszyscy byliśmy zachwyceni tym co zwiedziliśmy, toteż wspomnienia z tego wyjazdu pozostaną na długo w naszej pamięci.

MAŁGORZATA OSZCZĘDA

17 marca 2009 roku gościliśmy w Instytucie Historii UMCS prof. Istvána Kovácsa, wieloletniego wykładowcę na Budapesztańskim Uniwersytecie Loranda Eotvosa, aktualnie pracownika Węgierskiej Akademii Nauk w Budapeszcie. Wybitny historyk, ceniony prozaik, poeta i edytor, dyplomata i tłumacz literatury polskiej, uznany za specjalistę w zakresie dziejów Polaków uczestniczących w węgierskiej Wiośnie Ludów 1848-1849. Tej problematyce poświęcony był również wykład Profesora, tematycznie oscylujący między historią wojennej epopei Legionu Polskiego na Węgrzech a „siedmiogrodzką legendą” Józefa Bema. Otwarty charakter, spotkania, połączone z promocją ostatniej książki Kovácsa, poświęconej tej właśnie postaci, zgromadził rzeszę studentów, również z innych Instytutów. Niebagatelne znaczenie miał tu fakt, że Szacowny Gość odbierał w przeddzień nagrodę Wschodniej Fundacji Kultury „Akcent” (jej laureatami byli wcześniej Irena Sławińska, Dmytro Pawłyčko, Wacław Oszajca i Ryszard Kapuściński).

Profesor Kovács przyciąga uwagę zwłaszcza tych, którzy chcą jeszcze zobaczyć humanistę *tout court*, ujmującego subtelnym dowcipem, akademicką precyzją wywodu i świetną znajomością najnowszych dziejów polskiej literatury i filmu.

Spotkanie z prof. Istvánem Kovácssem w IH UMCS

Panoramicznej prezentacji Kovácsa – dyplomaty i ambasadora polskiej kultury w Europie Środkowo-Wschodniej dokonał w słowie wprowadzającym dr hab. Mieczysław Wieliczko (Panowie znają się zresztą od ponad 30 lat). Dość wspomnieć tu o założonej przez węgierskiego historyka Katedrze Polonistyki na Uniwersytecie Petera Pazmanya w Piliscsabie, działalności wokół nekropolii powstańców Polaków zasłużonych dla narodu węgierskiego, honorowym obywatelstwie Zwierzyńca, Jarosławia, Krakowa i Gorlic, wieloletniej funkcji Konsula Generalnego Republiki Węgierskiej w Polsce, wreszcie o Nagrodzie Wereszyckiego-Felczaka otrzymanej w 2001 roku za monografię *Polacy w węgierskich walkach niepodległościowych 1848-1849* – książkę uznaną przez Towarzystwo Polskich Historyków i Instytut Historyczny Uniwersytetu Jagiellońskiego za najlepszą pracę historyczną Środkowej Europy. Kovács jest również

autorem cenionego zbioru esejów na temat dziejów kultury polskiej *W popiele gwiazdasty dyjament* (1988), tomu rozpraw poświęconych polskiemu filmowi *Pęd do lata* (1998) oraz rozmów z Ryszardem Kapuścińskim z lat 1984-1997 *Na tektonicznych punktach świata* (2003). Dla porządku przypomnieć należy inne jego prace poświęcone dziejom relacji polsko-węgierskich: *Tak żył J. Bem* (1984); *Historia Legionu Polskiego na Węgrzech 1848 i 1849* (1992); *Józef Bem. Bohater wiecznych nadziei* (2002). Jest również edytorem *Pamiętników* gen. Józefa Wysockiego (1993) oraz wybitnym tłumaczem dzieł polskiej literatury min. Iwaszkiewicza, M. Brandysa, Wańkowicza, Stachury, a także poezji Norwida. W 1999 roku odznaczony został Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Profesor Istvan Kovács jest w pełnym tego słowa znaczeniu kulturowym dyplomatą naszej części Europy. Czego można sobie życzyć przy okazji spotkań takiej rangi? Oczywiście tego, aby spotkań takich było więcej, skłaniają one bowiem do podjęcia kroków w stronę instytucjonalizacji działalności promujących europejską świadomość historyczną w naszym regionie, tak istotną dla współczesnej edukacji młodego pokolenia historyków.

EWA SOLSKA

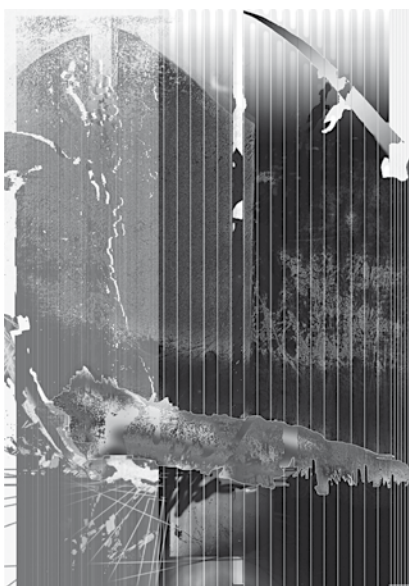
Jubileusz Piotra Lecha

W lubelskiej galerii ZPAP „Pod Podłogą” (ul. Krakowskie Przedmieście 62) miała miejsce wystawa grafiki prof. Piotra Lecha, urządzona z okazji jubileuszu trzydziestolecia jego pracy twórczej.

Artysta jest absolwentem Instytutu Wychowania Artystycznego UMCS. Dyplom z zakresu grafiki uzyskał w 1978 r. w pracowni prof. Danuty Kołtwan-Nowickiej. Od roku 1979 pracuje w swej *alma mater*, w Zakładzie Grafiki, w pracowni druku płaskiego. W roku 1984 i 1988 odbył staż artystyczny w Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie na Wydziale Grafiki u prof. M. Rojewskiego i prof. R. Artymowskiego w Katedrze Litografii. W maju 1994 roku obronił przewod kwalifikacyjny na stanowisko adiunkta II° w Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie na Wydziale Grafiki. Od 1995 roku pracuje na stanowisku adiunkta II° w Zakładzie Grafiki jako kierownik pracowni litografii. W 2000 roku został kierownikiem Zakładu Grafiki Projektowej i Litografii, a w 2003 dyrektorem Instytutu Sztuk Pięknych WA UMCS. Oba stanowiska piastuje do dziś. W pracy artystycznej zajmuje się grafiką warsztatową (głównie litografią), grafiką komputerową oraz rysunkiem.

Za swą pracę artystyczną i zawodową był wielokrotnie nagradzany i wyróżniany. Przypomnijmy niektóre nagrody i wyróżnienia, które otrzymał: 1980 – I nagroda w „Konkursie na Grafikę” Kopalń Lubelskiego Zagłębia Węglowego; 1985 – nagroda-stypendium im. I. Anderle (Nagroda Młodych) na I Międzynarodowym Triennale Sztuki „Przeciw wojnie” – Lublin; 1985 - I nagroda w konkursie „Grafika Roku 85” – Lublin; 1986 – wyróżnienie w konkursie „Grafika Roku 86” – Lublin; 1986 – nagroda III° Rektora UMCS; 1987 – wyróżnienie honorowe w „Ogólnopolskim Konkursie na Rysunek im. M. E. Andriollego” – Lublin; 1987 – 1988 – 1989 – wyróżnienia honorowe w konkursie „Grafika Roku”; 1988 – nagroda III° Rektora UMCS; 1995 – nagroda I° Rektora UMCS

Jak przystało na jubileuszową wystawę prof. Piotr Lech pokazał na niej kilkadziesiąt grafik z trzydzie-

Katedra XXIX – 2a, druk cyfrowy

stu lat swej pracy. Przeważały wśród nich litografie, ale były też grafiki wykonane technikami komputerowymi, nad którymi artysta pracuje od 1992 roku.

O twórczości Jubilata pisze w katalogu wystawy profesor Lechosław Lameński z Instytutu Historii Sztuki KUL: *Bez wątpienia Piotr Lech to twórca dojrzały, od lat konsekwentnie wypowiadający się na polu grafiki warsztatowej, a zwłaszcza szczególnie mu*

bliskiej litografii. Techniki wymagającej nie tylko siły, konsekwencji i precyzji, ale także znacznej dozy pokory oraz wiary w kontrolowany przypadek. Poszczególne ryciny układają się w sposób naturalny w cykle, nad którymi artysta pracuje od kilku, a nawet kilkunastu lat (Araneida 1984-1992). I mimo,

że twórczość Piotra Lecha przechodzi wyraźną ewolucję, od form o rodowdziej zdecydowanie organicznym, rosnących, wyrwanych lub zawieszonych w precyzyjnie dookreślonej przestrzeni do kształtów coraz bardziej abstrakcyjnych pojawiających się w nieskończonej pustce ożywionej jedną barwą (np. błękitem, zielenią czy kadmowym złotem), to jednak pozostaje w artyście miłość i szacunek do natury. To ona jest nieustającym źródłem jego inspiracji...

Wystawie towarzyszyło duże zainteresowanie. W wernisażu uczestniczył Adam Wasilewski, prezydent Lublina, Andrzej Miskur – zca Dyrektora Departamentu Kultury, Edukacji i Sportu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego, Anna Pajdosz – Dyrektor Wydziału Kultury Urzędu Miasta Lublin. Dostrzec można było jeszcze wiele innych znanych osób – w tym Dariusza Sienkiewicza, nowo mianowanego dyrektora TVP Lublin, który rok temu uzyskał dyplom na WA UMCS. Było też – co Jubilat odnotował ze szczególnym zadowoleniem – liczne grono pracowników i studentów WA UMCS.

JERZY ŻYWIICKI

Dr hab. Stanisław Radzki, Profesor UMCS Wspomnienie

Stanisław Radzki urodził się 29 czerwca 1950 roku w Lublinie, w rodzinie Snteligenckiej o silnych tradycjach patriotycznych. W 1967 roku ukończył szkołę średnią – Liceum Ogólnokształcące im. Stanisława Staszica w Lublinie i zdał egzamin wstępny na studia chemiczne na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Studia ukończył z wynikiem dobrym, uzyskując stopień magistra chemii 15 czerwca 1972 r. W październiku 1972 roku rozpoczął pracę w Zakładzie Chemii Nieorganicznej Wydziału Mat-Fiz-Chem UMCS jako asystent. Zainteresowania naukowe Stanisława Radzkiego koncentrowały się początkowo wokół rozdzielania pierwiastków ziem rzadkich i metod spektroskopowych ich oznaczania. W 1980 r. obronił pracę doktorską pt.: *Badanie luminescencji boranów pierwiastków ziem rzadkich aktywowanych przez Sm³⁺, Eu³⁺, Tb³⁺ i Dy³⁺* i przeszedł na stanowisko adiunkta. Od tej pory badania naukowe Stanisława Radzkiego dotyczyły wyłącznie zagadnień związanych ze zjawiskami luminescencji. Odbył liczne staże naukowe, w trakcie których wykazał się dużą wiedzą i doświadczeniem, co zostało docenione przez zagranicznych sponsorów i zaowocowało dobrymi publikacjami naukowymi.

Przebywał w następujących ośrodkach naukowych:

- Centre National de la Recherche Scientifique, Gif-sur-Yvette, Francja (1985-86)
- University of Western Ontario, Department of Chemistry, London, Canada (1990/91)
- University of Limoges, Laboratory of Natural Products, Limoges, Francja (1992- 6 tygodni)
- University of Limoges, Laboratory of Natural Products, Limoges, Francja (1993- 4 tygodnie)
- University of Limoges, Laboratory of Natural Products, Limoges, Francja (1994- 8 tygodni)

W 1995 roku obronił pracę habilitacyjną pt.: *Badanie syntezy i właściwości pewnych kompleksów lantanowców z porfirydami*. W 2001 roku Stanisław Radzki objął stanowisko profesora nadzwyczajnego, na którym pozostał aż do chwili śmierci, tj. do 28 października 2008.

W pracy zawodowej dał się poznać jako niestrudzony poszukiwacz prawdy. Miał silną, spójną osobowość. Charakteryzowało go uporczywe zdobywanie wytkniętego celu. Pracował wytrwale do końca swych dni, nawet wtedy gdy był już poważnie chory, czego nie do końca był świadom. Wszystkie badania wykonywane pod Jego kierunkiem były wielokrotnie sprawdzane. W Jego pracy nie było miejsca na łatwiznę i stwarzanie pozorów. Studenci i doktoranci doskonale zdawali sobie z tego sprawę, toteż garnęli się do niego. Przemawiał do nich językiem prostym, logicznym i zrozumiałym i dlatego tak bardzo go lubili i szanowali. Pod Jego kierunkiem 6 osób ukończyło pracę licencjacką, 34 pracę magisterską, zaś 4 osoby obroniły pracę doktorską. W Jego zespole panowała zawsze przyjazna, szczerza atmosfera. Profesor zjednywał sobie współpracowników dobrą radą, a czasami nawet jednym gestem. Miał bardzo dużą wiedzę nie tylko w dziedzinie chemii, lecz również z zakresu historii, filozofii, prawa. Profesora cechowało swoiste poczucie humoru, połączone z dystansem w stosunku do absurdów minionej epoki PRL.

Z dużym zaangażowaniem włączył się w nurt przemian solidarnościowych.

W latach 1980-1981 Stanisław Radzki był członkiem Pierwszej Komisji Zakładowej NSZZ Solidarność UMCS, przewodniczył Komisji Informacji KZ NSZZ „Solidarność”, wniósł znaczący wkład w wydawanie biuletynu „Solidarność Uniwersytecka”. W 1981 roku był również członkiem Komisji Wydziałowej w Instytucie Chemii. W 1989 roku uczestniczył w odbudowywaniu struktury związkowej na Wydziale Chemii. Wszyscy Jego przyjaciele przyznają, że rozmowy i dyskusje z Nim to była prawdziwa przyjemność. Odszedł człowiek prawy i uczciwy.

Będzie nam Go bardzo brakowało.

MAREK MAJDAN

Pechowo, ale z medalem...

W dniach od 2 do 3 kwietnia 2009 r. w Warszawie odbyły się Akademickie Mistrzostwa Polski w ergometrze wiosłarskim kobiet i mężczyzn. Ich organizatorem był AZS Warszawa, zaś zawody odbyły się w nowej hali Uniwersytetu Warszawskiego na ul. Banacha. Zawodniczki UMCS jechały na zawody bronić medalu zdobytego przed rokiem, jednak nikt nie spodziewał się takich emocji. Początek zawodów był niezwykle udany. Wszystkie zawodniczki w wadze lekkiej ustanowiły rekordy życiowe, zaś **Izabela Pazyna** z czasem 3:30,0, po pasjonującej walce, przy dopingiu kilkuset osób oglądających zawody, minimalnie (o pół sekundy) przegrała złoty medal w klasyfikacji generalnej z **Agnieszką Renc** (SGGW Warszawa). Okazała się jednak najlepsza w klasyfikacji uniwersytetów. W kategorii open, doskonały rekord życiowy ustanowiła **Justyna Masiakiewicz** (3:36,0), zajmując piąte miejsce w klasyfikacji uniwersytetów. Nieznacznie gorszy czas zanotowała **Agata Samul** – 3:38,4. Ostatnią z naszych zawodniczek była **Zofia Pietrzak**, która wygrała Akademickie Mistrzostwa Województwa Lubelskiego (III. 2009 r.), zaś uzyskany tam czas napawał optymizmem. Nieuwaga trenera i zawodniczki sprawiły, że nie zostało zmienione obciążenie ergometru, które było ustawione niemalże jak dla wagi lekkiej. Pech sprawił więc, że zamiast nowego rekordu życiowego, zawodniczka z trudem ukończyła zawody z czasem o blisko 10 sekund gorszym od swojego najlepszego wyniku. Po tym występie wszyscy spodziewali się odległego miejsca w klasyfikacji drużynowej. Wyniki pozostałych zawodniczek wystarczyły jednak do zdobycia brązowego medalu w klasyfikacji generalnej i srebrnego wśród uniwersytetów. Pomimo ogromnego pecha drużyna żeńska osiągnęła więc największy sukces

możliwości. Wystarczyło to do zajęcia jedynie szóstego miejsca w klasyfikacji uniwersytetów, a tym samym powtórzenia wyniku sprzed roku.

Klasyfikacja drużynowa mężczyzn – uniwersytety

1. UAM Poznań
2. UKW Bydgoszcz
3. Uniwersytet Warszawski
4. UWM Olsztyn
5. Uniwersytet Szczeciński
6. UMCS Lublin
7. Uniwersytet Wrocławski
8. KUL Lublin
9. Uniwersytet Śląski Katowice
10. Uniwersytet Gdański
11. Uniwersytet Łódzki
12. Uniwersytet Jagielloński

Skład reprezentacji UMCS

Izabela Pazyna
 Zofia Pietrzak
 Justyna Masiakiewicz
 Agata Samul
 Anna Skóra
 Aleksandra Wdowicz
 Arkadiusz Grądkowski
 Piotr Filipiak
 Dawid Malinowski
 Krzysztof Adamczyk
 Artur Kalinowski
 Paweł Piechota
 Mirosław Poseniak
 Karol Strycharz
 Jakub Kosowski

w historii startów sekcji w rywalizacji szkół wyższych. Po zawodach w naszej ekipie pozostał jednak spory niedosyt, gdyż z analizy klasyfikacji dokonanej w trakcie drogi powrotnej do Lublina wynikało, że czas porównywalny z uzyskanym przez Zosię Pietrzak w trakcie rywalizacji w Akademickich Mistrzostwach Województwa Lubelskiego pozwoliłby na zajęcie jeszcze wyższego miejsca! O srebrze w klasyfikacji generalnej i złocie wśród uniwersytetów można więc jedynie pomarzyć... i powalczyć już za rok.

Klasyfikacja drużynowa kobiet – uniwersytety

1. UAM Poznań
2. UMCS Lublin
3. Uniwersytet Śląski Katowice
4. UKW Bydgoszcz
5. Uniwersytet Warszawski
6. Uniwersytet Szczeciński
7. Uniwersytet Wrocławski
8. Uniwersytet Gdański
9. UWM Olsztyn
10. Uniwersytet Jagielloński

Klasyfikacja drużynowa kobiet – ogólna

1. WSG Bydgoszcz
2. UAM Poznań
3. UMCS Lublin
4. Politechnika Lubelska
5. UP Lublin
6. Politechnika Wrocławska
7. WSHiP Warszawa
8. Politechnika Warszawska
9. Politechnika Gdańska
10. Uniwersytet Śląski Katowice

Startowało 41 uczelni.

Wielką niewiadomą był występ męskiej ekipy, gdzie konkurencja z roku na rok jest coraz silniejsza. Okazało się jednak, że do dobrego wyniku w klasyfikacji drużynowej potrzeba wyrównanego składu. Mocnym punktem reprezentacji UMCS mieli być zawodnicy kategorii pow. 75 kg. I nie zwiędli. **Arkadiusz Grądkowski, Piotr Filipiak i Dawid Malinowski** ustanowili nowe rekordy życiowe, zaś Arek po raz pierwszy w historii sekcji zanotował czas poniżej trzech minut – 2:57,7. Wydaje się, że wyśrubował ten wynik na najbliższe lata! Niestety zawiedli zawodnicy w wadze lekkiej, notując zdecydowanie gorsze wyniki od swoich

Reprezentantki UMCS brylowały na ścianie wspinaczkowej

W dniach od 27 do 29 marca 2009 r. w Katowicach Ligocie odbyły się Akademickie Mistrzostwa Polski we wspinaczkę sportowej kobiet i mężczyzn. Ich organizatorem był Klub Uczelniany AZS Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Zawody obejmowały dwie konkurencje – na trudność oraz na czas. Lubelskie uczelnie, a w szczególności UMCS i Uniwersytet Przyrodniczy, od kilku lat z powodzeniem startują w tych zawodach, zajmując pozycje medalowe. Tegoroczne Mistrzostwa były jednak wyjątkowe!

Wśród kobiet w klasyfikacji ogólnej triumfowały zawodniczki UMCS, tuż przed reprezentantkami Uniwersytetu Przyrodniczego. Obie uczelnie zdobyły także złote medale w swoich typach – uniwersytetach i akademiach. Na dziewiętnastym miejscu, najwyżej spośród uczelni niepublicznych uplasowała się Wyższa Szkoła Społeczno-Przyrodnicza z Lublina. Dziewiąte miejsce wśród uniwersytetów zajął KUL. Zawodniczki z Lublina brylowały także w klasyfikacjach indywidualnych. W finale zawodów na czas zajęły pierwsze cztery miejsca! Najlepsza okazała się **Monika Prokopiuk** (UP). Tuż za nią uplasowały się nasze reprezentantki – **Agnieszka Miciuła** i **Milena Marczak**, zdobywając złoty i srebrny medal wśród uniwersytetów. W zawodach na trudność w pierwszej piątce były aż trzy nasze reprezentantki, zaś najlepiej spisała się **Paulina Guz** (WSSP). Agnieszka i Milena zajęły w tej konkurencji czwarte i piąte miejsce na 106 startujących zawodniczek! To właśnie te wyniki przełożyły się na zwycięstwo UMCS w klasyfikacji ogólnej (na 46 uczelni) i uniwersytetów (na 11 szkół wyższych tego typu).

Klasyfikacja drużynowa kobiet – uniwersytety

1. UMCS Lublin
2. UMK Toruń
3. Uniwersytet Jagielloński
4. Uniwersytet Wrocławski
5. Uniwersytet Gdański
6. Uniwersytet Warszawski
7. Uniwersytet K. W. Bydgoszcz
8. Uniwersytet Łódzki
9. KUL Lublin
10. UAM Poznań
11. Uniwersytet Śląski

Klasyfikacja drużynowa kobiet – ogólna

1. UMCS Lublin
2. Uniwersytet Przyrodniczy Lublin
3. Politechnika Warszawska
4. UMK Toruń
5. Uniwersytet Jagielloński
6. Uniwersytet Wrocławski
7. Politechnika Gdańska
8. AGH Kraków
9. AWF Wrocław
10. Politechnika Wrocławska

Podczas katowickich mistrzostw nie zawiedli także nasi reprezentanci. Podopieczni trenera **Jerzego Czerwińskiego** zakończyli rywalizację na siódmym miejscu w klasyfikacji ogólnej i z brązowym medalem wśród uniwersytetów. In-

dywidualnie najlepiej spisał się **Rafał Muda**, zajmując drugie miejsce w zawodach na czas w klasyfikacji ogólnej i zdobywając złoty medal w klasyfikacji uniwersytetów. Doskonale w zawodach na czas zaprezentowali się także **Michał Łysakowski** i **Bartłomiej Filipowicz**. Nieco gorzej nasi zawodnicy radzili sobie w zawodach na trudność, co wpłynęło ostatecznie na spadek w klasyfikacji generalnej na siódme miejsce, ze sporą stratą do podium, co jednak w gronie 43 startujących uczelni należy także uznać za duży sukces, potwierdzający niezwykle silną pozycję UMCS w akademickiej wspinaczkę sportowej.

JAKUB KOSOWSKI

Klasyfikacja drużynowa mężczyzn – uniwersytety

1. Uniwersytet Warszawski
2. Uniwersytet Jagielloński
3. UMCS Lublin
4. Uniwersytet Gdański
5. UMK Toruń
6. Uniwersytet Wrocławski
7. Uniwersytet Śląski
8. UAM Poznań
9. Uniwersytet Łódzki
10. KUL Lublin
11. Uniwersytet K. W. Bydgoszcz

Klasyfikacja drużynowa mężczyzn – ogólna

1. AGH Kraków
2. Uniwersytet Przyrodniczy Lublin
3. Uniwersytet Warszawski
4. Uniwersytet Jagielloński
5. SGGW Warszawa
6. Politechnika Warszawska
7. UMCS Lublin
8. Uniwersytet Ekonomiczny Kraków
9. Politechnika Gdańska
10. Uniwersytet Gdański
11. Politechnika Wrocławska

Skład reprezentacji UMCS

Agnieszka Miciuła
Milena Marczak
Sandra Bauer
Olga Mąćik
Małgorzata Grzesiak
Rafał Muda
Michał Łysakowski
Bartłomiej Filipowicz
Marek Gołąb
Hubert Kulpa
Kamil Sadurski
Trener: mgr Jerzy Czerwiński

UNIwersytety Świata

Marischal College w Aberdeen

(protestancki model uczelni wyszej w Szkocji)

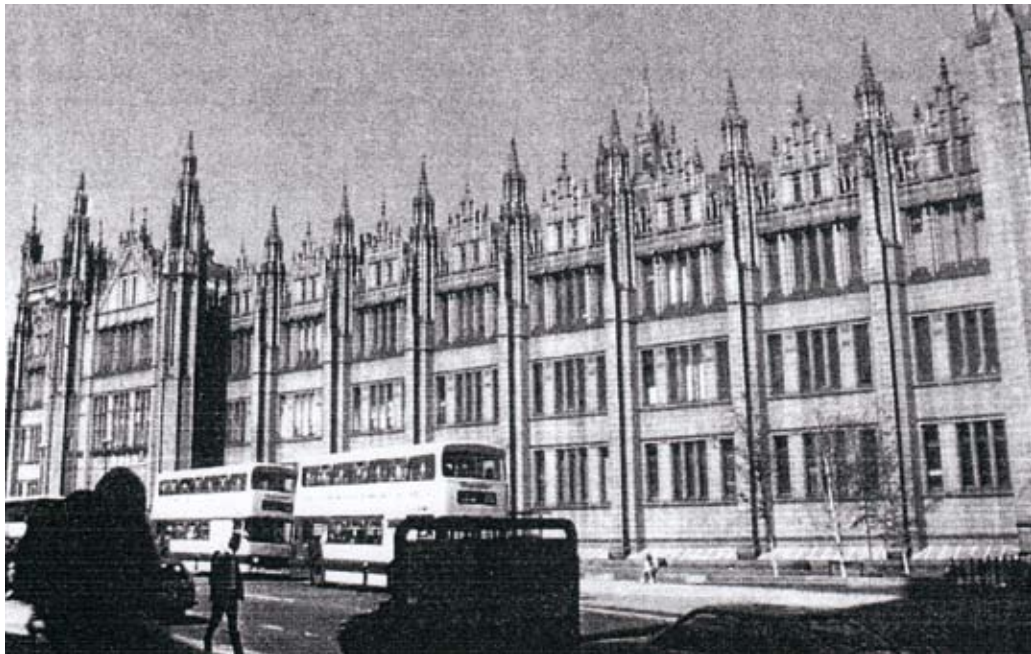
Zamęt i chaos w życiu społecznym i politycznym Szkocji w okresie reformacji nie ominął uniwersytetów. Związani z reformacją rektorzy i profesorowie uniwersytetów w St. Andrews, Glasgow i Aberdeen uważali, iż należy je przekształcić w duchu nowej religii. Dotychczasowy model uniwersytetów był, ich zdaniem, zbyt związany z papieżem, a ponadto posiadał za dużą autonomię w szczególności w stosunku do lokalnych władz kościelnych. Przywódcy reformacji pragnęli stworzyć nowy model uczelni dostosowany do potrzeb nowego Kościoła.

Początkowo jednak niewiele zmian udało się wprowadzić do starych szkockich uniwersytetów. Świadczy o tym sprawozdanie rektora uniwersytetu w St. Andrews (wcześniej w Glasgow), zacieklego przeciwnika Kościoła katolickiego **Andrew Melville'a** (Rashdall 311). Niewiele zmian przyniósł też statut z roku 1570. **Georga Buchanana**, wówczas pryncypała Kolegium św. Leonarda w St. Andrews. Georg Buchanan był jedną z najważniejszych postaci okresu reformacji w Szkocji i czołowym teoretykiem szkockiego protestantyzmu (Zabiegalik 139). Duchowny, historyk, poeta studiował na uczelniach szkockich i w Paryżu. Oskarżony już w 1537 roku o herezję zbiegł do Anglii, skąd udał się do Francji, gdzie wykładał na kilku uczelniach. Od 1547 roku wykładał 5 lat na uniwersytetach Coimbra w Portugalii, skąd został wydalony przez inkwizycję. Przez Anglię powrócił do Szkocji w 1561 r., otwarcie wypowiadając się po stronie reformacji. Początkowo był zwolennikiem **Marii Stuart**, którą następnie zaczął zdecydowanie zwalczać. Wywarł natomiast znaczny wpływ na młodego króla **Jakuba VI Stuarta** jako jego tutor (Zabiegalik 140). Buchanan wywarł zapewne większy wpływ na życie religijne i polityczne Szkocji, niż na przeobrażenie uniwersytetów szkockich.

Nie ulega natomiast wątpliwości, iż zamęt religijny i polityczny w Szkocji okresu reformacji oraz spory rektorów Mellvilla i Buchanana ze szkockimi królami znacznie osłabiły uniwersyte-

na Anglię – wyprawy Niezwyciężonej Armady w 1588 roku.

Syn Marii Stuart Jakub VI musiał ławić między protestantami a katolikami sojusznikami we Francji. Zapewne nie bez wpływu swego tutora Georga Buchanana zdecydował się ostatecznie poprzeć protestantów, co zaprowadziło go w końcu na tron angielski.

Marischal College – najbardziej okazały gmach w Aberdeen i druga co do wielkości na świecie budowla z granitu po hiszpańskim Escorialu. Budowę jego rozpoczęto w 1837, a neogotycką fasadę ukończono dopiero w 1906 r.

ty szkockie. Stuartowie bowiem obok Kościoła katolickiego byli dotąd największym wsparciem dla szkockich uczelni. Walki polityczne i rosnąca opozycja protestantów wobec królowej Marii Stuart osłabiła pozycję Szkocji wobec Anglii oraz rozluźniła spójność polityczną państwa, które i tak nigdy nie było jednolite. W końcu królowa Maria Stuart stała się ofiarą tych zamieszek, więziona i stracona przez królową Anglii **Elżbietę I** w 1587 roku. Egzekucja Marii Stuart miała znaczenie międzynarodowe, przyczyniła się w jakimś stopniu do próby inwazji Hiszpanii

W tym ogólnym zamęcie reformacyjnym ucierpiały uniwersytety, które stawały się często, poprzez swych profesorów protestantów, instrumentem walki religijnej. Pogłębiały się straty w dochodach uczelni, co powodowało stopniowe obumieranie dawnego średniowiecznego modelu, opartego na samodzielnych kolegiach rezydencjonalnych. Upadał też obyczaj wspólnego stołu studenckiego (Rashdall 311). Narastało także zamieszanie wokół programów kształcenia. Równocześnie wyłania się stopniowo nowy model uczelni, propago-

wany przez protestantów, który miały być tworzone i kontrolowane przez społeczność lokalną, głównie przez władze miejskie. Oznaczało to całkowite odejście od średniowiecznych, w pełni autonomicznych, uniwersytetów.

Pierwszą taką uczelnię opartą na nowych zasadach, powołały po długich dyskusjach i przygotowaniach, protestanckie władze miejskie w Edynburgu w 1583 roku (*The University...*, s. 14). Drugą nową uczelnią protestancką, opartą jednak na nieco innych zasadach, niż uczelnia w Edynburgu, była Marischal College w Aberdeen, powstała w 1593 roku (Davies 423). Marischal College swoje powstanie zawdzięcza indywidualnemu fundatorowi **George'owi Keith earlowi Marischal**, ale akt fundacyjny musiał zostać ratyfikowany przez Zgromadzenie Generalne Kościoła Szkockiego oraz Parlament. Rodzinie Keithów przyznano dziedziczny patronat, który uprawniał także do nominowania profesorów. Patronat Keithów trwał do 1741 roku, kiedy to za udział w powstaniu jakobickim Jerzy Keith dziewiąty earl Marischal ogłoszony został zdrajcą, pozbawiony tytułu i majątku, a prawo patronatu nad Kolegium przejął król (Zabiegalik 114).

Akt fundacyjny tej pierwszej w Szkocji prywatnej uczelni, ale pod kontrolą Kościoła szkockiego, powoływał czterech wykładowców: pryncypała i trzech regentów. Jeden z nich miał nauczać anatomii, geografii, historii, fizjologii, hebrajskiego, syryjskiego i podstaw astronomii, inny etyki, polityki oraz fizyki Arystotelesa na podstawie tekstów greckich, a także wybranych łacińskich dzieł Cyserona. Kolejny wykładowca miał uczyć arystotelesowskiej logiki, a jeszcze inny łaciny i greki. Program ograniczał się w zasadzie do fakultetu sztuk. Marischal College nie miał prawa nadawania stopni doktorskich, co wynikało zapewne zarówno z dość ubogiego programu, jak i z niezwykle skąpej kadry nauczającej. W drugiej połowie XVII wieku ufundowano w uczelni jeszcze dwie katedry – matematyki i teologii. Marischal College było od początku w pełni uczelnią protestancką (Davies 423).

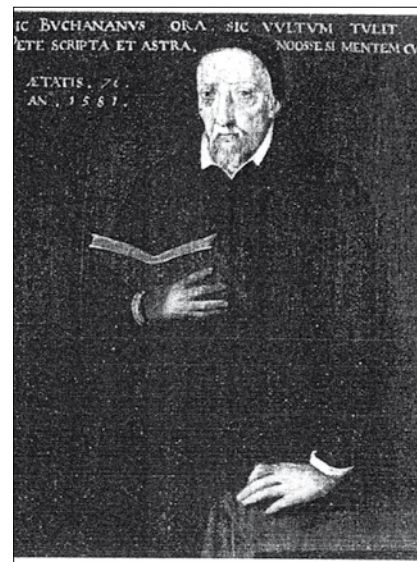
Jak widać na przykładzie Marischal College program nowych uczelni powoływanych po zwy-

Andrew Melville jeden z najaktywniejszych przywódców szkockiej reformacji

cięstwie reformacji w Szkocji, daleko odbiegał od średniowiecznych uniwersytetów w St. Andrews, Glasgow czy w Aberdeen (Kings i College). Wynikało to zapewne zarówno ze zmiany modelu kształcenia dla potrzeb Kościoła szkockiego, jak i niezbyt hojnych fundatorów związanych z purytańskim szkockim modelem życia. Marischal College w Aberdeen był także poniekąd uczelnią symboliczną, bo powstała w miejsce, gdzie istniał już uniwersytet założony jeszcze przed reformacją. Aberdeen stał się w ten sposób pierwszym miastem w Szkocji posiadającym dwie uczelnie. Na siedzibę Marischal College wybrano budynki po klasztorze franciszkańskim, co jakoby miało zamknąć rozdział uniwersytetów fundowanych przez Kościół katolicki.

Model kształcenia w Marischal College różnił się nawet od reformowanych już w duchu protestanckim dawnych uniwersytetów w St. Andrews czy Glasgow przez Melville'a latach 1577–1579. Tam obok fakultetu sztuki istniała teo-

George Buchanan jeden z najbardziej wpływowych przywódców reformacji. Portret Arnolda Bronckorsta z 1581 r.

logia oraz fakultet obojga praw. Wiadać było, iż purytańskim fundatorom nie było już potrzebne prawo, a wystarczyłaby biegłość w sztukach wyzwolonych i teologii. Nieudaną próbę połączenia dwu uczelni w Aberdeen podjął król **Karol I Stuart**. Nawet po połączeniu się obu collegów w jeden Uniwersy-

Maria Stuart

Jakub VI Stuart, syn Marii, król Szkocji i Anglii

tet Aberdyński w 1860 r. utrzymała się dalsza rywalizacja obu collegów, a także ich pierwotne zróżnicowanie programowe, a między studentami dochodziło do bójek ulicznych. W XX wieku w Marischal College zaczęły dominować kierunki przyrodnicze i ścisłe, podczas gdy przedreformacyjny Kings College kontynuował tradycję przedmiotów humanistycznych, obok biologii, leśnictwa

i kierunków inżynierskich.

Na początku XXI wieku na Uniwersytecie w Aberdeen studiowało ponad 14 tysięcy studentów, z czego około 15% to cudzoziemcy.

Marischal College był piątą uczelnią w Szkocji i drugą w Aberdeen. Miasto Aberdeen pod koniec XVI wieku posiadało tyle

uczelni, co cała Anglia, gdzie ciągle istniały tylko dwa uniwersytety. Reformacja i zaciekleść religijna wywodzących się z uniwersytetów reformatorów spowodowała, że uwikłane w spory religijne uczelnie nie zdołały osiągnąć jakiegoś większego znaczenia w Europie w owym czasie. Trafiły na znaczeniu Uniwersytety w St. Andrews i w Glasgow, a także Kings

Szkockie pejzaże

College w Aberdeen. Dawne uczelnie pozostawały także coraz bardziej w cieniu nowo powstałych uczelni protestanckich, a szczególnie uczelni w Edynburgu.

Ponadto Szkocja, która w 1603 roku weszła w unię personalną z Anglią, traciła stopniowo swoją odrębność. Unia personalna z Anglią to kres samodzielnego kulturowego rozwoju Szkocji (Lipoński 162). Opuszczenie

Szkocji przez króla Jakuba VI (od 1603 król Anglii jako Jakub I) oznaczało koniec suwerenności Szkocji jako królestwa i utratę jej indywidualnej kultury. Unia z Anglią oznaczała poddanie się Szkocji wpływom silniejszego pod każdym względem sąsiada, który będzie wchłaniał jej siły intelektualne i artystyczne, ukazując je odtąd pod wspólnym brytyjskim sztandarem.

JÓZEF DUDA

Bibliografia:

- N. Davies: *Wyspy*. 2003.
Historia Kościoła. T. 3. Red. H. Tichle, 1986.
 P. Johnson: *Historia Anglików*. 1995.
 W. Lipowski: *Dzieje kultury brytyjskiej*. 2003.
 H. Rashdall: *The universities of Europe In the Middle Age*. 1997.
The university of Edynburg. 2003.
 G. M. Trewelyan: *Historia Anglii*. 1993.
 S. Zabiegalik: *Historia Szkocji*. 2000.
 H. Zins: *Historia Anglii*. 1979.